

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE

Rok II

DWUTYGODNIK

Nr 2

TREŚĆ NUMERU:

1. TADEUSZ WĄGROWSKI: LENIN — BOJOWNIK WOLNOŚCI I PRZYJACIEL POLSKI
2. Inż. STEFAN LUKOMSKI: ROLA KONTRAKTACJI W GOSPODARCE PLANOWEJ
3. WŁODZIMIERZ THUN: EKSPORT ZBOŻA
4. LONGIN KOLACZKOWSKI: FUNKCJA KOLEI W OBROTACH ZBOŻEM
5. NORMY JAKOŚCIOWE DLA MOTYLKOWYCH PASTEWNÝCH
6. NORMY JAKOŚCIOWE DLA NASION BURAKÓW JADALNYCH I PASTEWNÝCH
7. KOMUNIKATY
8. CEDULEY GIELD ZBOŻOWO - TOWAROWYCH
9. KRONIKA GIELDOWA
10. LISTA ZAPRZYSIĘŻONYCH PRÓBOBIORCÓW GIELDY ZBOŻOWO - TOWAROWEJ W POZNANIU

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE

ORGAN GIEŁD ZBOŻOWO-TOWAROWYCH

Rok II.

Warszawa, 31 stycznia 1949 roku

Nr 2.

Włodzimierz Iłjicz Lenin

Lenin – Bojownik wolności i Przyjaciel Polski

O Leninie można mówić różnie, można o nim mówić jako o uczonym, prawniku i ekonomście, można o nim mówić jako o myślicielu, polityku i mówcy. Można o nim mówić jako o pisarzu, organizatorze i strategu. Należy o nim mówić przede wszystkim jako o wielkim wodzu Rewolucji.

Mówiąc o Leninie jako o wodzu i rewolucjonście, trzeba i należy mieć na uwadze Lenina jako bojownika wolności, bojownika, który hasło wolności i pokoju wypisał na sztandarach Wielkiej Rewolucji.

Lenin, internacjonalista i bojownik wolności dość wcześnie zetknął się z polskim ruchem wyzwoleniczym, obserwował działalność polskich socjalistów z pod znaku PPS, obserwował również i lewe skrzydło w polskim ruchu robotniczym SDKPiL. Krytykował pepesowców za zaprzeczanie zagadnień wyzwolenia mas pracujących pod pozorem walki niepodległościowej gdy ta walka PPS-u była w rzeczywistości walką o niepodległość burżuazji a nie walką o wolność, niepodległość całego narodu.

Lenin ostro przeciwstawił się również koncepcji Róży Luxemburg, której hołdowała SDKPiL. Przeciwno teorii organicznego wcielenia Lenin wysuwał hasło samostanowienia narodów o sobie, prawo ich odrębnego bytu państwowego, prawo oderwania się wszystkich narodów ujarzmionych przez cara od Rosji.

Kontakt Lenina z Polską to nie tylko abstrakcyjna znajomość działalności i teorii SDKPiL i PPS, ale to również żywe zetknięcie się Lenina z polskim społeczeństwem, z Polską, jej życiem, walką i potrzebami.

Gdy w latach 1909 do 1914 w Rosji odbywał się okres narastania nastrojów i dążeń rewolucyjnych, Lenin przebywający na emigracji przenosi swą siedzibę ze Szwajcarii na pogranicze ówczesnego imperium cara. Osiada w Poroninie pod Zakopanem w roku 1912, skąd co roku wyjeżdża na kilkumiesięczny pobyt do Krakowa. Przebywa w Polsce do wybuchu pierwszej wojny światowej, kiedy to władze austriackie wysiedlają go jako poddanego rosyjskiego, ponownie do Szwajcarii. Mieszkając w Polsce Lenin kontaktuje się bardzo żywo z polskimi działaczami socjalistycznymi i robotniczymi, poznaje dokładnie polską walkę o wyzwolenie narodu, polską walkę o wyzwolenie człowieka. Tu w Krakowie styka się z Józefem Stalinem, tu pisze wielką ilość swoich artykułów, które ukazywały się w legalnie redagowanym w Petersburgu przez Stalina i Mołotowa piśmie bolszewickim „Prawda”.

Z tego okresu pochodzą słowa Lenina, użyte w polemice z imperialistami rosyjskimi, że:

„W Rosji są dwa narody, wskutek całego szeregu warunków historycznych i życiowych najbardziej kulturalne i o największej odrębności, które mogłyby najłatwiej urzeczywistnić swoje prawo do oddzielenia — to Finlandia i Polska”.

W maju 1917 roku Lenin pisze:

„Wielkorusini nie będą przemocą zatrzymywać, ani Polski, ani Kurlandii, ani Ukrainy, ani Finlandii, ani Armenii, ani w ogóle żadnego narodu”.

Przed tym jeszcze Lenin inspirował uchwałę pietrogradzkiej rady delegatów robotniczych i żołnierskich z 27 marca 1917 roku, w której czytamy:

„Carat, który w ciągu stu lat dławiał naród polski jak i rosyjski, został obalony wspólnymi siłami proletariatu i wojska. Zawiadamiając Naród Polski o tym zwycięstwie wolności nad wszechrosyjskim żandarmem, pietrogradzka rada delegatów robotniczych i żołnierskich oświadcza, że demokracja Rosji stoi na stanowisku uznania samookreślenia politycznego narodów i oznajmia, że Polska ma prawo do całkowitej niepodległości pod względem państwowo międzynarodowym”.

26 października starego stylu 1917 roku Wielka Rewolucja Proletariacka w Rosji zwyciężyła. Powstał Rząd Radziecki, na czele którego stanął Lenin. W uchwalonym nazajutrz po rewolucji dekreście „o pokoju...” Republika Radziecka zwróciła się do wszystkich państw świata z wezwaniem do zawarcia pokoju na zasadzie poszanowania suwerennych praw każdego narodu. Wśród umów zawartych przez rząd carski, które rząd radziecki

uznał za nieważne, znalazła się jako jedna z pierwszych umowa pomiędzy Austrią, Rosją i Prusami o rozbiórce Polski.

Gdy rozpoczęły się rokowania pokojowe między Republiką Radziecką a Niemcami w Brześciu Litewskim, Lenin polecił delegacji radzieckiej złożenie odpowiedniego oświadczenia, które znamy pod nazwą oświadczenia z 12 stycznia 1918 roku o następującej treści:

„Stare granice dawnego imperium Rosyjskiego, granice stworzone przez przemoc i zbrodnie wobec narodów, a w szczególności wobec Narodu Polskiego obalone zostały wraz z carem. Nowe granice braterskiego Związku Narodów Republiki Radzieckiej z narodami, które zechcą wyjść poza jej rubieże, powinny być określone przez nieskrępowaną decyzję tych narodów”.

Gdy w listopadzie 1918 roku odzyskał drugą niepodległość natychmiast Rząd Radziecki uznał niepodległość Polski i w piśmie do ówczesnego ministra spraw zagranicznych Leona Wasilewskiego zaproponował nawiązanie stosunków dyplomatycznych stwierdzając:

„Ze swej strony będziemy szczęśliwi, przyjmując w Moskwie przedstawiciela Republiki Polskiej”.

W depeszy z 10 lutego 1919 roku wystosowanej do Ignacego Paderewskiego czytamy:

„Rosyjska Republika Rad zawsze życzyła sobie i życzy nadal zachowania stosunków pokojowych i dobro-sąsiedzkich z Narodem Polskim. Rosyjski Rząd Radziecki dał dobitny wyraz swemu życzeniu oddania usługi polskiemu masom ludowym przez to, że pieczołowicie strzegł znajdujących się w jego rękach polskich skarbów narodowych. Rosyjski Rząd Radziecki z niezmierną uwagą przechowuje te skarby po to, żeby zwrócić je bratnim masom ludowym Polski”.

Wreszcie oświadczenie Rady Komisarzy Ludowych z 28 stycznia 1919 r., redagowane i podpisane przez Lenina, w którym czytamy:

„Rada Komisarzy Ludowych oświadcza, że polityka RSFRR w stosunku do Polski, wychodząc nie z przypadkowych, chwilowych, wojennych czy dyplomatycznych kombinacji, lecz z niezachwianej zasady samookreślenia narodów bezwarunkowo i bez żadnych zastrzeżeń uznała i uznaje niepodległość i suwerenność Rzeczypospolitej Polskiej; to uznanie od chwili powstania Państwa Polskiego uważa za podstawę swych stosunków z Polską”.

Zrządzenie losów kazało, że Lenin zszedł z tego świata w dniu 21 stycznia 1924 roku, a więc w zaraniu istnienia Państwa Radzieckiego.

Spuścizna po Leninie stała się relikwią dla Państwa i Narodów Radzieckich, pieczołowicie strzeżoną i wcielaną w życie dalej przez jego genialnego ucznia Józefa Stalina. Spuścizna Lenina w dziedzinie stosunków do Polski, jego przyjazny stosunek do Narodu Polskiego stały się drogowskazem dla całej dalszej polityki radzieckiej.

Drugą niepodległość po pierwszej wojnie światowej zawdzięczaliśmy stanowisku Wielkiej Rewolucji Październikowej. Zawdzięczaliśmy woli i przyjaźni Włodzimierza Lenina.

Trzecią niepodległość po drugiej wojnie światowej zawdzięczamy tak samo wierności uczniów Lenina dla jego zasad wolności i praw stanowienia narodów o sobie.

Rządowi Radzieckiemu zawdzięczamy możliwość powstania odrodzonego wojska polskiego w Związku Radzieckim pod postacią dywizji Kościuszkowskiej, która stała się następnie podstawą do stworzenia pierwszej i drugiej armii Wojska Polskiego.

Związkowi Radzieckiemu zawdzięczamy, że zaszczyt wyzwolenia ziem Polski, zaszczyt założenia polskiego sztandaru na bramie brandenburskiej przypadł w udziale żołnierzowi polskiemu, który pamiętał i wierzył w hasła przyjaźni głoszone przez Lenina.

Wśród głosów oddających hołd Leninowi jako temu, który podniósł do znaczenia praktycznego oręża w rękach klasy robotniczej teorie Marksa i Engelsa, który uzbroił klasę robotniczą we wspólną taktykę i strategię działania, wśród głosów tych, którzy wielbią go jako myśliciela, uczonego, pisarza itd. — nie może zabraknąć głosu oddającego hołd Włodzimierzowi Leninowi jako wielkiemu i wypróbowanemu przyjacielowi Polski i Narodu Polskiego, jako największemu w historii bojownikowi o wolność człowieka, o wolność narodów.

Tadeusz Wągrowski

Rola kontraktacji w gospodarce planowej

W stosunkach przedwojennych gospodarka towarowa w ówczesnym ustroju liberalno-kapitalistycznym regulowana była prawem podaży i popytu. Struktura produkcyjna rolnictwa kształtowała się dorywczo w zależności od koniunktury, która wskutek różnych fluktuacji kapitalistyczno-spekulacyjnych prawie we wszystkich wypadkach nie dawała nam jasnego obrazu potrzeby tak wewnętrznego, jak i zagranicznego rynku. Ówczesne ziemiaństwo i kułactwo wiejskie, mające otwartą drogę do źródeł kredytowych, mogło szybko przedstawiać kierunek produkcyjny swych warsztatów rolnych celem jak najlepszego energicznego uchwycenia szybko przemijającej chwilowej koniunktury gospodarczej. Natomiast szerokie masy wiejskiej biedoty i średniaków, skazanych wyłącznie na swe własne siły i w jedności celowo rozbijanych przez bogate warstwy rolne, skazane były na produkcję najmniej opłacaną, a przez to zmuszone do prowadzenia ekstensywnej gospodarki rolnej, która z roku na rok ubożyła ziemię i pogłębiała nędzę swych gospodarzy. Powodowało to stopniowo wuprzedawianie się biedoty i średniaków ze swych ojcowizn na korzyść kułactwa wiejskiego.

W tym dążeniu do wyrugowania z ziemi drobnego i średniego rolnictwa, szlachcie i kułactwu godnie sekundowali małomieśczańscy handlarze. Wykorzystywali oni zacofany i prymitywny stan zagospodarowania małych warsztatów rolnych, powodując ich samokonsumpcyjność.

Spekulacyjny aparat handlu rolnego wykorzystywał koniunkturę większych podaży sezonowych lub też lepszego urodzaju bogacąc się krwawicą drobnego i średniego rolnictwa.

Nic więc dziwnego, że w tym stanie rzeczy, przysłowiowa stała się na wsi polskiej tzw. „kleśka urodzajów”.

Rząd Polski Ludowej w oparciu o zasady ekonomiki socjalistycznej, przedstawia politykę rolną i w przeciągu trzech lat wywierania swego wpływu stosunki te odwrócił.

W czasach dzisiejszych podział rolnictwa polskiego na gospodarke sektora państwowego, uspołecznionego i drobnorolnego, ze specjalnym i celowym uprzywilejowaniem biednego i śred-

niego chłopca — przy równoczesnym zastosowaniu planowej gospodarki w rolnictwie, niemal całkowicie uregulowało obrót płodami rolnymi.

Państwo Ludowe w oparciu o zasady ekonomiki socjalistycznej dąży do słusznego rozdziału dochodu społecznego — mając na względzie dobro powszechne swych obywateli, a nie tylko bogacenia się jednej uprzywilejowanej klasy, poprzez realizowanie planowej gospodarki w rolnictwie.

Celem stałego dopływu płodów rolnych do konsumpcji, oraz dla zabezpieczenia opłacalności produkcji rolnej została wprowadzona zasada kontraktowania upraw.

Główne zboża chlebowe przy mniejszych lub większych wahaniach ustabilizowały swoje stanowisko w rzędzie upraw i przy pewnym nastawieniu produkcji nie wymagają obecnie wprowadzania nowych form uprawy. Jednakże w przyszłości, kontraktowanie uprawy zbóż zabezpieczy rolnikowi zbyt i pozwoli na równomierny dopływ do gospodarstwa środków produkcji głównie gotówkowych i materiałowych.

Koniecznością zaś jest ustabilizowanie drogą kontraktowania uprawy roślin przemysłowych, które są główną bazą surowcową dla naszego przemysłu. Po uporządkowaniu zagadnienia uprawy roślin przemysłowych, nastąpi zwiększenie uporządkowania uprawy roślin pastewnych, które muszą dać podwaliny do hodowli zwierząt, dając tym gwarancję stworzenia odpowiednich baz tłuszczowo-mięsnych i potrzebny surowiec dla przemysłu mięsnego. Drogą kontraktowania poszczególnych upraw roślin przemysłowych nie tylko zapewniamy niezbędną bazę zaopatrzenia przemysłowego dla przemysłu rolnego lub eksportu, ale również stabilizujemy podaż i ceny zgodnie z polityką gospodarczą Państwa. Kontraktowanie jest jednocześnie bardzo ważnym instrumentem planowania produkcji, jej rejonizacji, jak również czynnikiem zapewniającym opłacalność produkcji drobnych gospodarstw rolnych, ich intensyfikację oraz produktywizację nadwyżek rąk roboczych w gospodarstwach przeludnionych. Ponadto gospodarstwa rolne przez kontraktację przechodzą szkolenie fachowe, które podnosi poziom organizacji całości gospodarstwa.

Kontrakty z jednej strony zapewniają gospodarce planowej dostawę określonych produktów w ilości i jakości, w czasie i cenie, przewidzianych w umowach plantacyjnych, z drugiej strony zaś zapewniają rolnikowi odbiór jego produktów po określonej i uzgodnionej cenie w myśl zawartej umowy plantacyjnej.

Kontrakty muszą zapewnić ciągłość dostaw w zakresie artykułów mniej powszechnych, dać rozwój potrzebnej gałęzi produkcji, podniesienie stanu jakościowego, jak również zapoczątkowanie nowych gałęzi produkcji, uprawianych tytułem próby — lub ich rozpowszechniania.

Umieszczone w umowach normy standaryzacyjne, jak również warunki uprawy, pielęgnacji, wydatnie podnoszą kulturę rolniczą wsi. Droga kontraktacji upraw, możemy w oparciu o warunki glebowe, klimatyczne, gospodarcze i komunikacyjne stworzyć rejonizację upraw poszczególnych gałęzi produkcji roślinnej. Droga kontraktacji możemy również nastawić we wsi kierunki uprawy i tworzyć typy gospodarstw lub dać podwaliny pod tworzenie rejonów hodowlano-mlecznych, mięsnych i t.p. Droga kontraktacji możemy zabezpieczyć sobie na przyszłość pulę nasiennej potrzebnej materiału siewnego roślin przemysłowych, pastewnych, warzyw, traw i t.p.

W gospodarce państwowej kontraktacja pozwala na realne planowanie produkcji z gwarancją wykonania planu. Kontraktacja ponadto daje państwu możliwość regulowania produkcji zgodnie i stosownie do zaplanowanych rejonów produkcji.

Kontraktacja uplasowująca uprawę tych czy innych płodów rolnych w pewnych ściśle określonych rejonach, uwzględnia dogodne i naturalne warunki ich rozwoju, pozwala na wysoką specjalizację danej gałęzi produkcji oraz jest bodźcem dla producenta osiągnięcia jak najwyższej wydajności z ha, przez zdrowo pojęte współzawodnictwo w pracy, pomiędzy poszczególnymi producentami należącymi do tego samego zespołu uprawnego. — Współzawodnictwo w kontraktowanych uprawach posiada wszelkie niezbędne elementy — przez pomiary arealu, sprawozdanie plonów i ustalenia przebiegu upraw i wegetacji, które daje możliwość określenia ścisłych wyników współzawodnictwa:

Kontraktacja daje rolnikowi duże możliwości ustabilizowania w swym gospodarstwie produkcji rolnej i pozwala mu na wprowadzenie długo-falowego i racjonalnie przemysłanego płodozmianu, w gospodarce planowej. Najważniej-

szym jednak czynnikiem jest uzyskiwanie przy kontraktowaniu przychodu stanowiącego o opłacalności produkcji w gospodarstwach rolnych.

Przyjmując przychód brutto z jednego ha, za 100, wskaźnik przychodu przyniesie przy cebuli — 600, przy burakach nasiennych — 400, przy burakach cukrowych — 330, przy rzepaku ozimym — 290, przy rzepaku jarym — 260, przy cykorii 250, przy lnieniu i konopiach — 240, przy ziemniakach — 205. W roku 1948 nastąpiła pierwsza faza uporządkowania zagadnienia kontraktacji roślin przemysłowych i hodowlanych. Kontraktowanie nowych poszczególnych upraw roślin przemysłowych objęło w r. 1948 ogólny obszar 351.850 ha, osiągając przekroczenie planów obsiewów w roślinach oleistych o 130%, a w roślinach włóknistych o 100%.

Plan kontraktacji związany jest ściśle z planem obsiewu Min. R. i R., i oparty o wytyczne rejonizacji produkcji, z uwzględnieniem potrzeb lokalizacji przemysłu rolnego. — Plan rejonizacji produkcji określa, na jakich terenach i w jakich ilościach przestrzennych winny być produkowane poszczególne rośliny kontraktowane, żeby mogły mieć zapewnione najbardziej sprzyjające warunki glebowe, klimatyczne i t.p., a przez to, żeby mogły być osiągnięte największe wydajności z jednostek powierzchni uprawy oraz najniższe koszty produkcji.

Instytucje i organizacje kontraktujące uprawy zobowiązane są do przestrzegania planu obsiewów i wytycznych rejonizacji upraw. Rejonizację należy obecnie traktować, raczej jako wytyczne, z tym że komisje lokalne mogą poczynić poprawki w rejonizacji obsiewów, nastawiając jednakże na przyszłość plan produkcji do wytycznych rejonizacji upraw.

Umowy przewidują zaliczkowanie produkcji, przy zawarciu umowy i w okresie pielęgnacji. Wysokość zaliczek waha się od 15 — 30 tys. zł. na jednym ha, co zapewnia rolnikowi dopływ gotówki w okresie wiosny i przednówka na pokrycie najbardziej pilnych potrzeb gospodarstwa. W niektórych umowach przewiduje się wydanie części zapłaty w naturze, na przykład: cukier, olej i t.p. — co przyczynia się do racjonalnego odżywiania się wsi. Poza tym przewiduje się w umowach wydawanie w naturze odpadków przemysłowych, jak wysłodki buraczane, makuch, wywar — mających duże znaczenie dla rozwoju hodowli. Instruktor nie tylko musi znać gleby swojego obszaru pracy ale musi znać w swoim

rejonie potrzeby każdej wsi, a nawet każdego we wsi gospodarstwa — wtedy jest dobrym instruktorem.

Znając warunki glebowe wsi i charakter gospodarstw może ułożyć dla wsi plan kontraktowania upraw, w typowych gospodarstwach hodowlanych.

Może iść na kontrakty roślin przemysłowych, okopowych i pastewnych.

W drobnych gospodarstwach, przy dostatecznej ilości rąk roboczych oraz w zależności od rejonów uprawy, gleby i t.p., nastawić na kontraktowanie — warzyw, tytoniu, buraków, wikliny i t.p. — Z przestrzeganiem jednakże aby podzielić uprawy między gospodarstwa we wsi, a w żadnym wypadku nie iść z z pracochłonnymi uprawami w jedno gospodarstwo.

Dobrze zorganizowane kontraktowanie winno być przeprowadzone w jesieni aby rolnik mógł jeszcze w jesieni uprawić i przyprawić glebę pod wiosenną uprawę kontraktowanych roślin. — Elementy pomagające kontraktacji są następujące — instruktorska fachowa opieka, kontrola pielęgnacji, umożliwienie rolnikowi otrzymania zaliczek gotówkowych na pielęgnację i zakup przydzielonych mu odpowiednich nasion, nawozów, środków do walki ze szkodnikami i t.p. — Kontraktowanie produkcji na potrzeby rynku wewnętrznego nosi charakter stały, jako też odnośnie niektórych produktów przeznaczonych na eksport. Odnośnie zaś niektórych kapryśnych rynków zbytu zagranicznego, kontraktowanie może mieć sezonowy charakter uzależniony od warunków koniunkturalnych i wysokości zagranicznych zamówień.

Kontraktacja jest niczym innym, jak dobrowolną umową, zawartą między odbiorcą a producentem, zapewniającą odbiorcy potrzebną mu ilość odpowiedniego produktu, a producentowi pewność opłacalnego zbytu.

Plan kontraktacji roślin przemysłowych na rok 1949 przewiduje dalsze rozszerzenie upraw zarówno wachlarza roślin objętych akcją, jak również wzrost ich obszaru na 530.500 ha. Plan tych kontraktacji oparty został o rejonizację produkcji, pomoc finansową w postaci zaliczek i pokrycie przez Ministerstwo Rolnictwa i Ref. Rolnych, różnicy cen, powstałych między przydzielonymi rolnikom nasionami kwalifikowanymi, a ceną nasion będących w obrocie handlowym.

Plan kontraktacji na rok 1949 w dziedzinie produkcji roślinnej przewiduje obszary:

	obszar	dozwolone powiększenie	stosunek do ogólnego obszaru
1) buraki cukrowe	233.000 ha	5%	100%
2) ziemniaki dla gorzelnii	50.000 "	20%	2%
" krochmalni	24.000 "	4%	1%
" jadalne	16.000 "	10%	0,75%
3) cykoria	6.500 "	10%	100%
4) oleiste — rzepak ozimy	40.000 "	—	80%
rzepak jary	50.000 "	10%	100%
5) włókniste — len	60.000 "	bez ogran.	80%
konopie — upr. dwustronne	7.000 "	—	40%
konopie — upr. jednostronne	—	—	—
włókno lniane	5.000 "	—	6,6%

Cebula — obszar 3.000 ha, ewentualne powiększenie 10%, co w stosunku do ogólnego obszaru wynosi 29%. Wiklina 2.000 ha powiększenie bez ograniczeń, stosunek do ogólnego obszaru — 100%.

W sumie daje to 469.500 ha oraz dodatkowe kontraktowanie — groch i fasola eksportowa 5.000 ha, mak eksportowy 1.500 ha, jęczmień browarniany 12.500 ha, chmiel 500 ha, zioła 500 ha oraz tytoń 14.000 ha, co stanowi łączną powierzchnię 530.500 ha. Kontraktację przeprowadza w zasadzie aparat przemysłu lub spółdzielczości w porozumieniu z aparatem Państwowej Służby Agronomicznej. Instruktor zna wieś i on tylko może być drogowskazem gdzie we wsi, u kogo i co może być kontraktowane i dlatego musi wziąć czynny udział w tej akcji. Kontraktację, jak zaznaczyłem przeprowadza przemysł lub spółdzielczość swoim aparatem i oni są odpowiedzialni za zaopatrzenie plantatora, w zaliczki gotówkowe na zakup nasion siewnych i nawozów sztucznych. Przemysły — cukrowniczy, cykoriowy, olejarski, włókienniczy — dostarczają rolnikom nasiona siewne.

To samo dotyczy uprawy tytoniu oraz kontraktacji jęczmienia browarnianego i kontraktacji uprawy niektórych warzyw jak np. cebuli.

Przy kontraktacji pozostałych upraw plantatorzy zaopatrują się przeważnie w nasiona siewne we własnym zakresie.

Przemysły — cukrowniczy, tytoniowy oraz włókienniczy na ziemiach dawnych sprzedają plantatorom nawozy z własnych składów po cenach powszechnie obowiązujących i w ilościach określonych przez Min. R. i R. R. Przy kontraktacji pozostałych roślin plantatorzy nabywają nawozy sztuczne w Spółdzielniach Sam. Chłopskiej na podstawie okazania zawartej umowy planta-

cyjnej. Państwowa Służba Agronomiczna musi dołożyć wszelkich starań aby państwowy plan kontraktowania został z nadwyżką wykonany. Plan kontraktacji powinien być ustalony na województwa i powiaty, i odpowiednio przepracowany na gminy a następnie na wsie i gromady.

Każdy pracownik Państwowej Służby Agronomicznej odpowiedzialny jest na równi z aparatem kontraktującym za wykonanie planów kontraktacji na terenie jego pracy.

W zasadzie akcja kontraktowania powinna być przeprowadzona w jesieni.

Wszelkie czynności związane z kontraktacją należy zakończyć najpóźniej do końca marca, aby rolnika i jego sprzężu nie odrywać w czasie wiosennych prac w polu do przywozu nawozów lub załatwienia innych formalności, związanych z akcją kontraktowania. Motorem przemian gospodarki rolnej będzie planowe uprzemysłowienie Kraju, co przeynieść musi rozszerzenie pojemności wewnętrznego rynku na środki spożywcze i surowce, dla przemysłu przetwórczego.

Nadwyżki płodów hodowlanych w formie uszlachetnionej muszą stać się poważną pozycją

eksportu. Instrumentem wielce doniosłym dla realizacji planu produkcyjnego rolnictwa, nie posiadającego jeszcze właściwej struktury staje się akcja kontraktowania, umożliwiając przejście od form gospodarki chaotycznej nastawionej głównie na samo zaopatrzenie do formy gospodarki planowo-towarowej.

Akcja kontraktowania nie ograniczy się wyłącznie do regulowania i nakręcania produkcji rolnej, ale musi stać się głównym elementem kształtowania form i organizacji handlu rolnego.

Nowy, doskonały etap ewolucji produkcji rolnej występuje dopiero w gospodarce socjalistycznej. W rolnictwie radzieckim zarówno gospodarstwa spółdzielcze, jak też gospodarstwa państwowe objęte są gospodarką planową, w ramach której spełniają określone, z góry wyznaczone im zadania. Zasada pokrywania potrzeb i zatrudnienia stoi u podstawy procesów produkcji.

Nieprzekreśla to zasad opłacalności tj. pokrywania kosztów produkcji, ale wprowadza w całość pełni zasadę gospodarności tj. osiągnięcia wyznaczonych zadań najmniejszym nakładem sił i środków.

Ekspert zboża

Pośród różnych dóbr naszego gospodarstwa narodowego, zboża i ich przetwory zajmują jedno z przodujących miejsc. Dzieje się to dla tego przede wszystkim, że uprawa zbóż w Polsce — kraju rolniczo-przemysłowym jest ogólnie bardzo rozpowszechniona. Powtóre, zboża są głównym artykułem dostarczającym wyżywienia ludności, oraz pożywienia dla zwierząt. Mając więc podstawowe znaczenie dla Kraju produkcja zbóż znajduje szczególnie w obecnej chwili specjalną opiekę rządu, wyrażającą się kolosalnym nakładem kapitału w maszynach, nawozach sztucznych i t.d.

Rolniczy charakter kraju, przedsięwzięcia naszych czynników miarodajnych, pozwalają sądzić, że produkcja rolnicza w Polsce nie tylko pokrywać będzie potrzeby aprowizacyjne kraju, ale również pozwoli, bez straty dla wewnętrznej gospodarki, wywozić znaczne ilości za granicę. Już od lipca ub. r. po okresie bezpośredniego powojennym trwającym trzy i pół roku znaleźliśmy się znowu wśród krajów samowystarczalnych. Nasze tegoroczne zbiory pokryją wewnętrzne potrzeby chleba i paszy i dzięki takiej

sytuacji wyszliśmy znów na rynki zagraniczne. Stało się to wprawdzie dopiero w tym roku możliwe, ponieważ w okresie oswabadzania kraju z pod okupanta byliśmy całkowicie pozbawieni chleba. Niemcy przewidując klęskę, wywieźli jesienią 1944 r. całe nasze zbiory w głąb swego kraju. Skutki doszczętnego оголоcenia nas ze środków żywnościowych musieliśmy leczyć przez trzy przeszło lata i w przeciwieństwie do lat przedwojennych importować zboże i przetwory zbożowe z zagranicy w r. 1947/48 ca 700 tysięcy ton.

Szczęśliwie okres ten minął, przy większych czy mniejszych wysiłkach całego społeczeństwa i wbrew temu co przypuszczano powszechnie, jesteśmy znów wśród światowych eksporterów zbóż. Wprawdzie trzy ubiegłe lata w handlu międzynarodowym stały pod znakiem wielkiej koniunktury eksportowej i niestety mamy je poza sobą, to jednak będziemy się starać odzyskać nasze przedwojenne rynki zbytu. Damy zatem za granicę najlepsze towary jakie dostarcza nasz kraj. Dostosujemy je do wymagań naszych odbiorców, aczkolwiek zdajemy sobie sprawę z trudności tych założeń, rozumiemy, że bez wy-

silku z naszej strony, przy istniejącej konkurencji, akcja nie dałaby pomyślnego rezultatu.

Przed wojną Polska prowadziła skutecznie handel zagraniczny produktami rolniczymi od najpierwszych lat po uzyskaniu niepodległości. Powodzenie w akcji eksportu niezależnie od wielkości produkcji, zawdzięczać należy przede wszystkim jakościowo wysoko stojącym artykułom. Produkt taki już i obecnie w pewnej ilości posiadamy i jest on niewątpliwie wynikiem świadomej akcji zmierzającej nie tylko do uzyskania rezultatów ilościowych, ale i jakościowych.

Głód towarowy występujący dotąd prawie powszechnie ustąpił miejsca widocznej równowadze. Produkcja światowa zbliża się do stanu przedwojennego, a wymiana towarowa ulega z dnia na dzień normalizacji. Jeżeli zatem przyjmujemy, że nasza produkcja rolnicza zbliża się do produkcji przedwojennej, to trzeba przypomnieć, że udział w ostatnich dziesięciu latach eksportu przed wojną przedstawiał się następująco:

	Eksport w tysiącach ton				
	1928	1932	1936	1937	1938
zboża	135	440	848	307	378
mąki	2	31	255	51	49

Ze zbóż eksportowaliśmy żyto, jęczmień, owies i nieznane ilości pszenicy i to według danych jak niżej:

	w tysiącach ton				
	1928	1932	1936	1937	1938
żyto	7	219	277	74	103
jęczmień	111	146	377	192	238
owies, pszenica	17	75	194	41	32

Poza tym wywóz obejmował mąkę żytnią częściowo pszenną, śrut żytni, wreszcie nieznaczne ilości kasz i płatków owsianych. Eksport przedwojenny skierowany był przede wszystkim w następujących kierunkach. Żyto do Norwegii, Niemiec, Belgii, Włoch, Danii, Finlandii, Czechosłowacji. Jęczmień do Belgii, Szwajcarii, Niemiec, Holandii, Danii, Francji, Anglii, Norwegii. Owies do Danii, Holandii, Szwajcarii, Niemiec. Pszenica do Danii, Belgii. Mąka do Anglii, Norwegii, Finlandii, Niemiec. Śrut do Danii, Norwegii, Anglii, Finlandii. Wreszcie kasze i płatki owsiane częściowo do Szwajcarii i Danii.

Przyjrzyjmy się podanym rynkom zbytu naszych produktów rolnych w okresie przedwojennym i możemy z łatwością wyciągnąć wniosek, że nasze nadwyżki w płodach rolnych lub ich przetworach były plasowane za granicą pod kątem widzenia potrzeb ludności, względnie po-

trzeb na karmę naszych importerów. I tak przetwory zbożowe wyższych gatunków, żyto i pszenicę sprzedawaliśmy do krajów, które nie miały dostatecznej żywności dla ludzi, a więc do Norwegii, Finlandii, Belgii, Włoch, Szwecji, natomiast kraje jak Dania, Holandia w pierwszym rzędzie, następnie częściowo Norwegia, Belgia, Anglia, kupowały nasze artykuły rolnicze prawie wyłącznie dla celów żywienia zwierząt, przy czym rozróżnić tu trzeba podwójny charakter zakupów, a mianowicie: zakup mający za cel wyprodukowanie żywca eksportowego, np. Danii, oraz zakup nieodzowny dla utrzymania pewnej koniecznej ilości zwierząt dla gospodarki wewnętrznej, bez zamiaru eksportu mięsa np. Holandii. Wreszcie zakupy miały cel przemysłowy. Jako surowce sprzedawane były jęczmiona ciężkie na piwa mocniejsze oraz jęczmiona typu f. a. q. na piwa lżejsze. Poza tym jęczmiona twarde dla wyrobu wódek specjalnych jak np. w Anglii Whisky. Odbiorcami jęczmion na cele przemysłowe były: Belgia, Holandia, Dania, Szwajcaria, Francja, Włochy, Anglia, Norwegia. Poza zakupami wpływającymi z potrzeb gospodarczych musimy zanotować również zakupy o charakterze politycznym np. Niemcy, gdzie gros importu było magazynowane dla celów wojennych.

Z tego układu stosunku należy przyjąć, że w imporcie naszych artykułów rolniczych na pierwszym miejscu znajdowały się zboża i ich przetwory przeznaczone na paszę, a więc jęczmień i owies pastewny, żyto i śruty. Na drugim miejscu umieścić trzeba artykuły droższe, a więc jęczmiona przemysłowe, pszenice, mąki gatunkowe, wreszcie kasze, czy płatki.

Z powyższych rozważań, przystępując po okresie blisko 10-letnim znowu do eksportu, należy postawić sobie pytanie, jakie rynki zbytu dla zbóż i przetworów zbożowych będą szczególnie dla Polski interesujące i czy rynki te mogą być należycie obsłużone. Te dwa zagadnienia zajmują w naszej myśli gospodarczej istotne miejsce. Jest to objaw zupełnie zrozumiały, bowiem eksport w chwili obecnej ma duże znaczenie dla naszej gospodarki narodowej. Aby jednak odpowiedzieć na to pytanie musimy zapoznać się, jakimi towarami z zakresu nas interesującego, będziemy dysponować i czy jakość tych towarów odpowiadać będzie wymaganiom rynków odbiorczych.

Ze zbóż mamy na eksport:

żyto przeciętnej handlowej jakości o wadze

naturalnej minimum 70 kg w hektolitrze,

jęczmiona i to w gatunkach:

browarniany o wadze naturalnej 71 kg i wyżej w hektolitrze przy 98% czystości i o sile kielkowania nie niżej od 95%,

jęczmień f. a. q. (fair average quality) dobrej przeciętnej jakości o wadze naturalnej 65 kilogramów w hektolitrze i więcej,

pastewny o wadze naturalnej 60 kg w hektolitrze.

Owies jako prawie wyłącznie zboże pastewne, przeciętnej handlowej jakości, o wadze naturalnej do 56 kilogramów w hektolitrze. Wszystkie powyższe zboża mogą być dostarczone poza wyżej przytoczonymi cechami o jakości, stanie zdrowym, przy zanieczyszczeniu przewidzianym kontraktami morskimi czy też na warunkach specjalnych objętych warunkami giełd zbożowo-towarowych krajów przeznaczenia.

Wzrastająca z dnia na dzień stopa życiowa naszej ludności nie pozwala na razie na wywóz pszenicy, której wprawdzie produkcja jest zbliżona do osiągnięć sprzed wojny, niemniej byłoby jeszcze za wcześnie decydować się na eksport.

Poza zbożami będziemy mogli wywozić przetwory zbożowe. Przed wojną byliśmy eksporterem mąki i śrutu żytniego przede wszystkim, poza tym mąki pszennej, kaszy i płatków owsianych. W obecnej chwili jesteśmy gotowi podjąć się dostaw tych artykułów i to według życzeń naszych odbiorców. Zasadniczo pragniemy eksportować mąkę żytnią 65%, śrut żytni, kasze i płatki. Nasze możliwości produkcyjne pod tym względem są zupełnie wystarczające. Możemy każde zamówienie z zakresu tych przetworów wykonać i niewątpliwie ku całkowitemu zadowoleniu zamawiającego. Unowocześnione młyny i kaszarnie produkują towary jaknajbardziej zdrowe i nienagannej jakości.

Jeżeli chodzi o kasze, to Polska dostarczyć może zasadniczo trzy typy kasz, a więc: całe, łamane i połówki. Typy tych kasz mogą być wytwarzane z gryki, jęczmienia i prosa.

Jeżeli przystąpimy do analizy rynków zbytu dla zbóż i ich przetworów, to zacząć trzeba od tych, które leżą najbliżej naszego państwa, a więc rynków europejskich.

Z pośród wielu krajów tworzących wspólnotę europejską, odbiorcami naszych zbóż i przetworów pochodzących z nich, są następujące kraje: Norwegia, Dania, Holandia, Belgia, Szwecja, Finlandia, Anglia, Niemcy, Włochy, Austria,

częściowo Czechosłowacja, a w latach nieurodaju nawet Francja. Inne państwa europejskie są albo samowystarczalne, albo dla nas konkurencyjne. Z dalszych rynków mamy jeszcze Bliski Wschód oraz kraje zamorskie.

Od strony szczegółowego rozmieszczenia towarowego na tych rynkach, uważamy, że żyto polskie zainteresuje: Norwegię, Finlandię, Szwecję, Niemcy, Belgię, i to dla celów konsumpcji ludzkiej. Ponadto Holandia i niektóre z już wymienionych państw potrzebują żyta jako karmy dla zwierząt. Jęczmiona pastewne i owsy sprzedawać możemy w Danii, Holandii, Belgii, Norwegii, Finlandii, Szwajcarii, Niemczech. Jęczmień browarniany kierować można będzie do Belgii, Szwajcarii, Włoch, Francji. Jęczmień f. a. q. na kaszę czy też lekkie piwa do Belgii, Danii, Holandii, Norwegii, Francji, Szwecji, Szwajcarii. Poza tym, jęczmieniem twardym browarnianym, zainteresuje się niewątpliwie Anglia, tak jak to miało miejsce przed ostatnią wojną — dla wyrobu Whisky.

Produkty pochodzące z przemiału zbóż, nade wszystko śruty i mąka żytnia, wreszcie kasze, znajdują nabywców we wszystkich prawie, wyżej wymienionych krajach, szczególnie zaś w Danii, Norwegii, Anglii, Finlandii, Niemczech i na dalszych rynkach. Płatki owsiane byłyby chętnie nabywane, szczególnie w Szwajcarii, Anglii a nawet Ameryce.

Jak widać miejsca dla upłynnienia nadwyżek omawianych artykułów gospodarstwa rolnego mamy dużo. Przy czym należy zaznaczyć, że nasi nabywcy są od nas położeni niedaleko, a zatem nasze towary będą im mogły być dostarczone taniej i prędzej.

Taniej dlatego, że mamy niższe koszty przewozu, aniżeli np. Ameryka, Kanada czy Australia. Pędzej bo dysponujemy własnym tonażem, zdolnym obsłużyć w każdej chwili nasz eksport. Prócz tego nie zagłębiając się w polityczne zależności i ich skutki wypada nam podkreślić, że nasi naturalni odbiorcy omawianych dóbr widzieć muszą w wymianie z Polską głębsze jeszcze korzyści, a mianowicie korzyści wyrażają się możliwościami zapłaty własną produkcją, za dostarczone im polskie artykuły, na co byłoby im trudno pozwolić sobie w odniesieniu do dostawców zamorskich.

Ponieważ jak już zaznaczyliśmy, eksport wogóle zajmuje specjalnie uwagę naszych miarodajnych czynników, istnieje w Polsce poza normalno-handlową kontrolą, także specjalny nadzór z ramienia Państwa. Do tego celu powołana

została komórka t. zw. Komisja Standaryzacyjna, której zadaniem jest badanie czy towar eksportowany odpowiada standartom zakontraktowanym. Wyszukani inspektorzy badają każdy poszczególny załadunek, tak kolejowy, jak morski i od wyniku zakwalifikowania zależy praktycznie zgoda na wywóz. Jesliby więc nawet eksporter zamierzał dostarczyć produkt gorszej jakości, to kontrola standaryzacyjna sprzeciwiłaby się temu. Tak pomyślany aparat kontrolny, nie zależnie od obowiązków samego eksportera dostarczenia towaru kontraktowego, daje nabywcy dodatkową gwarancję otrzymania jakości ustalonej na podstawie kontraktu. Przy tym inspekcja, w ten sposób pomyślana, przyzwyczajając i ucząc eksporterów dokładnego wywiązywania się z umów zagranicznych i niewątpliwie z roku na rok wyniki prac na tym odcinku są i będą wyższe.

Prócz tego Państwo gwarantuje poprzez inne komórki swego aparatu, badanie laboratoryjne towaru eksportowego przez co stwierdza się, czy nie zawiera on uchybień natury zdrowotnej, nieuchwytnych gołym okiem. Świadectwa fitosanitarne muszą być dołączone do pozwoleń wywozu i bez ich przedstawienia eksporter nie może dokonać odprawy zagranicznej.

Wielostronny filtr przez jaki przechodzą przeznaczone na eksport artykuły stworzony jest nie po to, jakby się to pozornie zdawało, aby utrudnić manipulację, lecz w celu takiej obsługi rynków zagranicznych, która usuwa najdrobniejsze nawet uchybienia mogące się zdarzyć.

W organizacji samego handlu, to jest w manipulacji towarowej, posługuje się Państwo polskie bogatym doświadczeniem rachowców, posiadających przygotowanie zarówno praktyczne, jak i wiedzę teoretyczną, zdobytą bądź w kraju bądź zagranicą.

Pomocą w wykonywaniu eksportu są również zagraniczni agenci, informujący o potrzebach i wymaganiach swoich krajów, co przyczynia się do coraz bardziej wnikliwej pracy, szczególnie na odcinku dostarczenia jakościowo towarów według wymogów i upodobań klienteli zagranicznej.

Aparat bezpośrednio wykonywujący funkcje eksportu artykułów omawianych na tym miejscu — zboża i jego przetworów — wydzielony jest w samodzielną placówkę handlową pod nazwą Polskie Zakłady Zbożowe, Oddział Handlu Zagranicznego, Przedsiębiorstwo Państwowo-Spółdzielcze z siedzibą w W-wie. Oddział ten utrzymuje stały kontakt z zagranicznymi odbior-

cami bezpośrednio, bądź też przez swoich zagranicznych agentów. W dyspozycji Oddziału Handlu Zagranicznego Polskich Zakładów Zbożowych znajdują się w każdym z portów polskich, a więc Gdańsku, Gdyni, Szczecinie, Darłowie, Elblągu — elewatory zbożowe, zajmujące się ostatecznym przygotowaniem towarów na eksport oraz ich spedycją. Najnowocześniejsze wyposażenie elewatorów w urządzenia techniczne, maszyny do czyszczenia, suszenia, w wagi automatyczne, pozwala na szybkie i sprawne wykonanie załadunku statków. Poza tym każdy elewator ma na miejscu laboratorium dla określania jakości towarów i wilgotności. Prócz elewatorów w portach, Polskie Zakłady Zbożowe korzystają z innych magazynów wewnątrz kraju, gdzie odbywa się uszlachetnienie towarów przeznaczonych na eksport.

Biura Oddziału, jak już wyżej powiedzieliśmy, mieszczą się w Warszawie. Tu dokonuje się sprzedaży za granicę, a więc ustalanie warunków sprzedaży, cen, warunków odnośnie transportu itd. Wykonanie technicznej strony zawartych kontraktów sprzedaży pozostaje w rękach Biura Morskiego Oddziału poprzez elewatory portowe. Zatem dobór towarów jakości ustalonych w kontraktach oraz wszystkie czynności spedycyjno-morskie, a więc czarterowanie statków, awizowanie klientów o wysyłce załadunków, słowem cała manipulacja portowo-morska pozostaje w zakresie prac Biura Morskiego.

Po zapoznaniu się z ogólnymi możliwościami eksportu zbóż i przetworów zbożowych oraz warunkami jakie panują w tej dziedzinie, możemy stwierdzić, że Polska pod każdym względem znajduje się w uprzywilejowanych warunkach wśród innych eksporterów europejskich.

To uprzywilejowanie warunków znajduje swoje źródło w bliskości rynków zbytu, w klimacie, glebie, pracowitości narodu, mających bezpośredni wpływ na rozwój produkcji, a zatem na możliwości wywozu. Jeśli zaś uwzględnimy, że część państw europejskich jest pod względem produkcji zbóż deficytową, gdyż warunki naturalne nie pozwalają na szerszy jej rozwój, to wówczas widocznym jest, obiektywnie rzecz biorąc, trwała możliwość wywozu zbóż i ich przetworów na rynki bliskie, a więc europejskie, które specjalnie muszą nas interesować.

Do tego dodać należy, że struktura organizacyjna handlu, scentralizowana w jednym przedsiębiorstwie Polskich Zakładów Zbożowych, gwarantuje właściwą i sprawną obsługę, pod każdym względem odbiorcy zagranicznego.

Włodzimierz Thun

Funkcja kolei w obrotach zbożem

Rozprowadzanie towaru

Konieczność przewożenia dużych ilości zboża, mąki, kaszy i otrąb z jednej części kraju do innych jest jak wiadomo spowodowane różnymi względami natury gospodarczej. Istnieją bowiem województwa produkcyjne, rolnicze (lubelskie, pomorskie, poznańskie), z których zboże rozwozi się do województw konsumcyjnych, przemysłowych gęsto zaludnionych (śląsko-dąbrowskie). Poza tym magazyny i elewatory do składowania rezerwy zbożowej nie są równomiernie rozmieszczone. Niektóre województwa posiadają ich stosunkowo dużo, w innych znowu odczuwa się niedobór pojemności magazynowej. Wreszcie przyczyną przewozu zboża i przetworów zbożowych kolejną jest także nierównomierne rozmieszczenie ilości młynów, którym trzeba dowozić zboże do przemiału i zabierać z nich gotowe mąki, kasze i otręby, ażeby przewieźć do okręgów gęściej zaludnionych.

Ta stała konieczność przewożenia w różnych kierunkach znacznych ilości zboża i przetworów zbożowych wyrażona została przed wojną w cyfrach, które w poszczególnych latach niewiele się od siebie różniły. Można więc powiedzieć, że ilość przewozów kolejowych zboża i przetworów zbożowych ulega w pewnym stopniu stabilizacji, równocześnie do ustabilizowania się stosunków gospodarczych kraju. Oczywiście mowa tu o pewnych tylko zarysach stabilizacji życia gospodarczego i przewozów towarowych. W istocie stosunki gospodarcze ulegają ciągłym zmianom, powodując zwiększenie lub zmniejszenie ilości przewozów. Jednak różnice te na dłuższej przestrzeni czasu minimalnie się tylko zaznaczają. Z całej ilości nadwyżek zbożowych, czyli zboża towarowego około 60% przewożone jest trakcją konną, natomiast 40% transportem kolejowym, wodnym i samochodowym. Z tego tylko kolejną kilkanaście procent.

Ilość zbóż i przetworów zbożowych przewożonych kolejną, w stosunku do ogólnej ilości przewożonych przez kolej różnych towarów (przewozy handlowe zwyczajne) przedstawia się następująco w poszczególnych latach:

przeciętna z r. 1928 — 1936	— 4,5%
„ 1937	— 4,4%
„ 1946	— 5,5%
„ 1947 i 1948	— 4,5% do 5,0% (szacunkowo). (Dane według Roczników Statystycznych).

Jak widać z przytoczonych cyfr okres przedwojenny wykazuje poziom dość równy. Zwiększenie się przewozów występuje po wojnie. Roku 1945 nie bierze się pod uwagę jako okres wojennego. Zwiększenie przewozów w r. 1946 jest zrozumiałe, ponieważ duże ilości zboża wówczas importowano, a zatym wszystko to zboże było rozprowadzane z punktów granicznych po całym kraju kolejną. W r. 1947 jeszcze zboże importowano, lecz w mniejszych ilościach i przewozy w tym roku mają jeszcze częściowo charakter rozprowadzania importu. Wreszcie rok 1948, to już okres normalnej, wewnętrznej gospodarki. Ilość przewozów zależy już tylko od rozmieszczenia magazynów, młynów, wielkości produkcji w jednych województwach oraz zapotrzebowania konsumcyjnego w innych.

Zbliżanie się ilości przewozów powojennych do cyfr przedwojennych nie dowodzi o identyczności gospodarki zbożowej w obu tych okresach. Jest tylko świadectwem, że w ramach gospodarki ogólnokrajowej obrót zbożem i przetworami zbożowymi wykonuje swe normalne funkcje, jakie dlań wynikają z układu stosunków gospodarczych, że nie istnieją jakieś anomalie lub nieregularności. Ten stały stosunek wskazuje także iż obrót zbożem dostosowany jest odpowiednio do rozmiarów i potrzeb gospodarczych kraju. Istotnie, bo chociaż procentowa ilość przewozów kolejną na przestrzeni 20 lat waha się tylko w granicach 4,4% — 5,5% to liczby faktycznych przewozów, wyrażone w tonach różnią się znacznie:

przeciętna z r. 1928 — 1936	— 1.400 tys. ton.
„ „ 1937	— 1.660 „ „
„ „ 1946	— 1.880 „ „

Mimo zwiększenia się produkcji zbóż i stopniowego wzrostu konsumpcji — ilość przewozów kolejowych powinna się zmniejszać. Jest to m. in. zadaniem gospodarki planowej przez odpowiednie rozmieszczenie rezerwy, przez inwestowanie nowych młynów, przez dysponowanie przewozów między najbliższymi punktami. Efekty planowania w tym zakresie dopiero zacząć się ujawniać.

Mankła wagowe i technika transportu

W obrocie zbożowym jednym z najpoważniejszych zagadnień i zarazem trudności tego obrotu

jest technika przewozu towarów kolejną tj. ważne przy nadawaniu towaru, ważenie przy odbiorze, manko transportowe, podstawianie wagonów. Każdy zbożowiec, każdy magazynier podchodzi do tych spraw ze świadomą ostrożnością, bo prawie każdy był już w kłopotliwej sytuacji, spowodowanej przez manko transportowe lub różnice na wadze.

Przy stosunkowo wysokiej wartości zboża jako towaru masowych przewozów, niewielkie nawet manko daje poważne kwoty w przerechowaniu na gotówkę. Manko poza zwykłą kradzieżą z wagonu może powstać także z różnicy wag przy ważeniu wagonów. Wagi kolejowe bywają niedokładne. Przyjmuje się do listu przewozowego tarę z belki. Często jednak tara z belki różni się od prawdziwej tary wagonu. Do dyferencji na wadze przyczynia się także sama obsługa kolejowa, która pracując w pośpiechu albo przez zrutynizowane nawyki niedbalstwa waży wagony spięte, lub wpisuje do listów przewozowych wagę deklarowaną jako sprawdzoną wagę kolejową. A wiadomym jest, że w tym ostatnim kryje się niejednokrotnie świadome nadużycie.

Istnieje jeszcze inna przyczyna, utrudniająca normalny obrót towarowy. Mianowicie: kolej podstawia na bocznicę od razu dużą ilość wagonów z towarem, wyznaczając na rozładowanie 6 godzin bez względu na ilość wagonów. Pozornie wszystko w porządku: przepisy są jednakowe dla każdej ilości wagonów. Lecz utrudnieniem dla kontrahentów w obrocie zbożowym jest niezawiniona konieczność szybkiego rozładunku dużych transportów. Konieczność niezawiniona dlatego, że magazyny odbiorcze organizują do siebie dostawę takiej ilości wagonów dziennie, jaką zdolne są rozładować w czasie wyznaczonym przez kolej. Niestety, to rozplanowanie dostaw nie może być przeprowadzone konsekwentnie, ponieważ kolej łączy na stacjach węzłowych transporty z kilku dni i podstawia je na bocznicę razem jednego dnia.

Wpływ techniki transportu na warunki handlowe

Wyżej opisane niespodzianki i usterki w technice transportu mają olbrzymie znaczenie na treść i stronę finansową warunków handlowych. Każde niedokładne ważenie wagonu (ważenie wagonów spiętych), każde niesprawdzenie wagi zadeklarowanej jest przyczyną zapisania w liście przewozowym wagi nieprawdziwej. A tymczasem dotychczasowe warunki handlowe przyjmowały do rozliczenia wagę kolejową, jako wiarogodną

i obiektywną. Na wadze kolejowej, oparte są najczęściej rozliczenia między kontrahentami za ilość towaru. Zatem jakakolwiek różnica między wagą faktyczną wagonu albo towaru, a wagą uwidocznioną na liście przewozowym — ma swoje konsekwencje finansowe w rozliczeniach między handlującymi stronami.

Pamiętać również należy, iż poza tym istnieje także faktyczny ubytek towaru, manko transportowe, czy to skutek wad wagonu (szpar), czy niedokładnych zastaw. Wreszcie nierzadkie zjawisko zwykłych kradzieży, które jeśli są umiejętnie zamaskowane przekreślają regres do kolei z tytułu złej ochrony transportu, (brak widocznych podstaw do spisania protokołu kolejowego).

Zważywszy przytoczone przykłady ujemnych stron techniki przewozu kolejowego, zrozumiałą stanie się ostrożność, z jaką do tych spraw podchodzą strony handlujące zbożem i przetworami zbożowymi.

O ile bowiem normalne manko transportowe (szpary w wagonach, złe zastawy) naogół bywa uwzględniane w kalkulacji handlowej, to nie ma formalnych podstaw do uwzględniania w kalkulacji różnic wagowych, spowodowanych złym funkcjonowaniem wagi kolejowej, ważeniem wagonów spiętych, lub wpisywanie wagi deklarowanej, jako sprawdzonej na wadze kolejowej.

Nie ma także formalnych podstaw do uwzględnienia w kalkulacji kosztów nadzwyczajnych, jakie powoduje podstawienie przez kolej jednorazowo dużej ilości wagonów z towarem, zbieranych na stacji węzłowej przez kilka dni. Koszty z tego tytułu dochodzą do poważnych kwot, ponieważ trzeba organizować dodatkowe siły robocze, pracować w godzinach wieczornych i nocnych, angażować (przy braku bocznic) dodatkowe środki przewozu itp.

Z racji omówionych trudności transportowych na porządku dziennym są ciągle pertraktacje między stronami handlującymi co do warunków dostawy. Tendencją sprzedającego jest przekazywać towar na stacji załadowania, ażeby uniknąć wszelkich niespodzianek związanych z dalszym transportem. Dążeniem zaś kupującego jest przyjmowanie transportu na stacji docelowej, ażeby kłopoty transportowe mieć już poza sobą. Tego rodzaju konflikty między stronami w obrocie towarowym mogłyby wogóle być wyeliminowane, jeśliby usterki w technice transportu kolejowego zostały doprowadzone do minimum.

Srodki zaradcze

Klucz do rozstrzygnięcia tego zagadnienia leży w rękach władz kolejowych, w wydaniu właściwych zarządzeń i dopilnowaniu przestrzegania ich przez służbę kolejową.

Borykanie się stron handlujących z omówionymi trudnościami prowadzi do szukania przez nie nowych dróg w obrocie towarowym. Znajdzie to wyraz niebawem w ustanowieniu innych, niż dotychczas zasad określania wagi towaru do rozliczenia, co jest już opracowane. Nie wpłynie to jednak na zlikwidowanie lub ominięcie wszelkich trudności, spotykanych przy transporcie kolejowym. Strony handlujące nawet przy najlepszych chęciach, nie zlikwidują przy wspólnym zgodnym postanowieniu — łączenia przez kolej transportów z kilku dni i łącznego, jednorazowego ich przedstawienia. Może to uczynić kolej.

Bez ingerencji i zarządzeń kolei w tym zakresie nie da się przecież usunąć ubytku towaru przez

szpary w uszkodzonych wagonach lub przez kradzieże, które są wynikiem niedostatecznej ochrony kolei. Doświadczenie z ostatnich dwóch lat i pod tym względem jest pouczające. Gdy w r. 1947 zniesiono praktykowane konwojowanie transportów, manko transportowe zmniejszyło się bardzo poważnie.

Problem nie jest mały, bo przewozy kolejowe zboża i przetworów zbożowych sięgają 20-ej części wszystkich przewozów towarowo-handlowych. Poza tym — wszystkie przewożone zboże stanowi obecnie wiano skarbu Państwa. W interesie więc Państwa, jak i wszystkich placówek zatrudnionych w obrocie zbożem i przetworami zbożowymi — wszystkie wymienione trudności i mankamenty w technice transportu kolejowego winny być corychlej zlikwidowane. Jest to postulat zupełnie realny.

Longin Kołaczkowski

Normy jakościowe

dla motylkowych pastewnych na okres gospodarczy 1948/49.

zatwierdzone przez Min. Przemysłu i Handlu pismem z dnia 24. I. 1949 r. za l. dz. AR/I-64.

Do obrotu giełdowego dopuszcza się nasiona motylkowych pastewnych.

Do motylkowych pastewnych zalicza się:

1) *Koniczyny.*

- a) czerwoną,
- b) białą,
- c) szwedzką,
- d) inkarnatkę.

2) *Lucerny.*

- a) siewną,
- b) piaskową,
- c) chmielową, nazywana w niektórych okolicach koniczyną żółtą.

3) *Przełot.*

4) *Nostrzyk biał.*

5) *Komonice.*

- a) różkową,
- b) błotną.

6) *Esparete.*

7) *Seradela.*

Obrót wymienionymi nasionami, poza seradela odbywa się zasadniczo wg „prób” lub „typu”.

Dostarczone nasiona winny odpowiadać próbie lub typowi z odchyleniem najwyżej 2%.

Sprzedający jest obowiązany przesłać kupującemu jeśli tego zażąda na jego koszt najmniej na 3 dni przed upływem umówionego czasu dostawy po jednej próbie (około 250 gr.) niemniej jednak niż 100 gr. z każdego gatunku sprzedanych nasion i z każdego sprzedanych 500 kg.

Przy transakcjach ponad 2.000 kg. sprzedający jest obowiązany przesłać również (na żądanie i koszt kupującego) oprócz wymienionych próbek jeszcze jeden woreczek próby zawierający 5 kg. nasion.

Obrót nasionami winien odbywać się w workach jutowych, lub lnianych, nowych, nieuszkodzonych i podwójnie zszytych.

Worek winien być zaszyty i zaplombowany oraz zaopatrzony w etykietę wewnętrzną i zewnętrzną. Stacji Oceny Nasion, względnie Laboratorium Analitycznego Giełdy Zbożowo-Towarowej, z wynikiem badania. Niezależnie od etykiet worek winien posiadać nalepkę, treść której winna być identyczna z etykietami i powinna zawierać:

- a) firmę sprzedawcy,
- b) nazwę nasion,
- c) ewentualną odmianę,
- d) rok zbioru.

e) Stację Oceny Nasion względnie Laboratorium analitycznego Giełdy Zbożowo-Towarowej — z *wynikiem badania* oraz numer kontrolny.

Przy zawartości 100 kg. worek pojedynczy nie może ważyć wyżej niż 1 kg., podwójny zaś nie więcej niż 1,7 kg.

Cena nasion rozumie się brutto za netto.

Obrót nasionami odbywa się zasadniczo „bieżącą” bez dylacji.

Dostawa nasion nie z ostatniego zbioru może nastąpić tylko wtedy jeżeli zostało to wyraźnie zaznaczone w umowie.

Nasiona o jakości niższej od umówionej, kupujący obowiązany jest przyjąć jeżeli ustalona mniej wartość nie przekracza 6%.

Wysokość mniejwarteści przy nasionach o jakości niższej od podanych niżej norm ustala właściwa Komisja Rzeczoznawców Giełdy Zbożowo-Towarowej.

Orzeczenie Komisji Rzeczoznawców musi się opierać wyłącznie na analizie laboratoryjnej laboratoriów analitycznych giełd zbożowo-towarowych lub Stacji Oceny Nasion.

KONICZYNY

I. Konieczyna czerwona.

Do obrotu giełdowego dopuszcza się następujące konieczyny czerwone:

- 1) konieczynę czerwoną niedoczyszczoną (półsurową),
- 2) konieczynę czerwoną czyszczoną „bez kianki”,
- 3) konieczynę czerwoną czyszczoną „absolutnie bez kianki”.

Dla powyższych konieczyn ustala się następujące normy jakościowe:

Czystość.

konieczyna czerwona niedoczyszczona (półsurowa) — 90%

konieczyna czerwona czyszczona „bez kianki” — 97%

konieczyna czerwona czyszczona „absolutnie bez kianki” — 97%

Sila kielkowania — 85% wliczając 1/3 nasion twardych.

Zanieczyszczenie w sztukach na 1 kg.

	obc.	upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
konieczyna czerwona niedoczyszczona (półsurowa)	10% zanieczyszczeń			
konieczyna czyszczona czerwona „bez kianki”	2.775	1.100	500	
konieczyna czerwona czyszczona „absolutnie bez kianki”	2.500	1.000	500	

Wilgotność — 12%.

II. Konieczyna biała.

Do obrotu giełdowego dopuszcza się następujące konieczyny białe:

- 1) konieczyna biała niedoczyszczona (półsurowa),
- 2) konieczyna biała czyszczona „bez kianki”,
- 3) konieczyna biała czyszczona „absolutnie bez kianki”.

Dla powyższych konieczyn ustala się następujące normy jakościowe:

Czystość.

konieczyna biała niedoczyszczona (półsurowa) — 85%

konieczyna biała czyszczona „bez kianki” — 97%

konieczyna biała czyszczona „absolutnie bez kianki” — 97%

Sila kielkowania — 85% wliczając 1/2 nasion twardych.

Zanieczyszczenie w sztukach na 1 kg.

	obc.	upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
konieczyna biała niedoczyszczona (półsurowa)	15% zanieczyszczeń			
konieczyna biała czyszczona „bez kianki”	7.150	2.850	1.425	
konieczyna biała czyszczona „absolutnie bez kianki”	7.150	2.850	1.425	

Wilgotność — 12%.

III. Konieczyna szwedzka.

Do obrotu giełdowego dopuszcza się następujące konieczyny szwedzkie:

- 1) konieczynę szwedzką niedoczyszczoną (półsurową),
- 2) konieczynę szwedzką czyszczoną „bez kianki”,
- 3) konieczynę szwedzką czyszczoną „absolutnie bez kianki”.

Dla powyższych konieczyn ustala się następujące normy jakościowe:

Czystość.

konieczyna szwedzka niedoczyszczona (półsurowa) — 85%

konieczyna szwedzka czyszczona „bez kianki” — 96%

konieczyna szwedzka czyszczona „absolutnie bez kianki” — 96%

Sila kielkowania — 85% wliczając 1/2 nasion twardych.

Zanieczyszczenie w sztukach na 1 kg.

	obc.	upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
konieczyna szwedzka niedoczyszczona (półsurowa)	15% zanieczyszczeń			
konieczyna szwedzka czyszczona „bez kianki”	6.675	2.650	1.325	
konieczyna szwedzka czyszczona „absolutnie bez kianki”	6.675	2.650	1.325	

U w a g a: obecność koniczyny białej do 5% nie zalicza się do zanieczyszczenia.

Wilgotność — 12%.

IV. *Inkarnatka.*

Do obrotu giełdowego dopuszcza się następujące inkarnatki:

- 1) inkarnatkę niedoczyszczoną (półsurową),
- 2) inkarnatkę czyszczoną „bez kianianki”,
- 3) inkarnatkę czyszczoną „absolutnie bez kianianki”.

Dla inkarnatki ustala się następujące normy jakościowe:

Czystość.

inkarnatka niedoczyszczona (półsurowa)	— 90%
inkarnatka czyszczona „bez kianianki”	— 97%
inkarnatka czyszczona „absolutnie bez kianianki”	— 97%

Sila kielkowania — 85% wliczając 1/2 nasion twardych.

Zanieczyszczenie w sztukach na 1 kg.

	obc. upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
inkarnatka niedoczyszczona (półsurowa)	10% zanieczyszczeń		
inkarnatka czyszczona „bez kianianki”	1.25	570	285
inkarnatka czyszczona „absolutnie bez kianianki”	1.425	570	285

Wilgotność — 12%.

U w a g a: Za obce uprawne w koniczynach uważa się nasiona roślin koniczynowatych innych gatunków.

LUCERNY

W obrocie giełdowym rozróżnia się lucerny następujących odmian:

- 1) lucernę siewną (wieloletnią),
- 2) lucernę piaskową (wieloletnią),
- 3) lucernę chmielową (jednoroczną), dla których ustala się następujące normy jakościowe:

I. *Lucerna siewna* (wieloletnia)

Do obrotu giełdowego dopuszcza się lucernę siewną:

- a) niedoczyszczoną (półsurową),
- b) czyszczoną „bez kianianki”,
- c) czyszczoną „absolutnie bez kianianki”.

Czystość.

lucerna siewna niedoczyszczona (półsurowa)	— 90%
lucerna siewna czyszczona „bez kianianki”	— 96%
lucerna siewna czyszczona „absolutnie bez kianianki”	— 96%

Sila kielkowania — 85% wliczając 1/2 nasion twardych.

Zanieczyszczenia w sztukach na 1 kg.

	obc. upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
lucerna siewna niedoczyszczona (półsurowa)	10% zanieczyszczeń		
lucerna siewna czyszczona „bez kianianki”	2.050	800	400
lucerna siewna czyszczona „absolutnie bez kianianki”	2.050	800	400

Wilgotność — 12%.

II. *Lucerna piaskowa* (wieloletnia).

Do obrotu giełdowego dopuszcza się lucernę piaskową:

- a) niedoczyszczoną (półsurową),
- b) czyszczoną „bez kianianki”,
- c) czyszczoną „absolutnie bez kianianki”.

Czystość.

lucerna piaskowa niedoczyszczona (półsurowa)	— 90%
lucerna piaskowa czyszczona „bez kianianki”	— 93%
lucerna piaskowa czyszczona „absolutnie bez kianianki”	— 96%

Sila kielkowania — 85% wliczając 1/3 nasion twardych.

Zanieczyszczenie w sztukach na 1 kg.

	obc. upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
lucerna piaskowa niedoczyszczona (półsurowa)	10% zanieczyszczeń		
lucerna piaskowa czyszczona „bez kianianki”	2.050	800	400
lucerna czyszczona piaskowa „absolutnie bez kianianki”	2.050	800	400

Wilgotność — 12%.

III. *Lucerna chmielowa* (jednoroczna)

Do obrotu giełdowego dopuszcza się lucernę chmielową nieotartą i otartą:

- a) niedoczyszczoną (półsurową)
- b) czyszczoną „bez kianianki”
- c) czyszczoną „absolutnie bez kianianki”

Czystość

nieotarta otarta

lucerna chmielowa niedoczyszczona (półsurowa)	85%	90%
lucerna chmielowa czyszczona „bez kianianki”	94%	95%
lucerna chmielowa czyszczona „absolutnie bez kianianki”	95%	95%

Sila kielkowania

dla ni otartej i otartej — 80% wliczając 1/3 nasion twardych.

Zanieczyszczenie nieotarta otarta

1) lucerna chmielowa niedoczyszczona (półsurowa)	15%	10%
2) lucerna chmielowa czyszczona bez „kianianki“		
organiczne	3%	3%
mineralne	0,75%	0,75%
pozostałe zanieczyszczenia	2,25%	1,25%
3) lucerna czyszczona chmielowa otarta „absolutnie bez kianianki“ w sztukach na 1 kg.		
obcych uprawnych	2.450	
chwastów szkodliwych	950	
chwastów mniej szkodliwych	475	

Wilgotność — 12%

PRZELOT

Do obrotu giełdowego dopuszcza się przelot:

- niedoczyszczony (półsurowy),
 - czyszczony bez „kianianki“,
 - czyszczony „absolutnie bez kianianki“,
- dla którego ustala się następujące normy jakościowe:

Czystość

przelot niedoczyszczony (półsurowy)	— 90%
przelot czyszczony „bez kianianki“	— 92%
przelot czyszczony „absolutnie bez kianianki“	— 95%

Sila kielkowania — 80% wliczając 1/3 nasion twardych.

Zanieczyszczenie w sztukach na 1 kg.

	obc. upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
przelot niedoczyszczony (półsurowy)	10%		
przelot czyszczony „bez kianianki“	2.225	890	445
przelot czyszczony „absolutnie bez kianianki“	2.225	890	445

Wilgotność — 12%

Nostrzyk biały

Do obrotu giełdowego dopuszcza się nostrzyk biały:

- niedoczyszczony (półsurowy)
- czyszczony „absolutnie bez kianianki“

Ponieważ w obrocie handlowym znajduje się nostrzyk jednoroczny i dwuletni, przeto sprzedający obowiązany jest podać w ofercie jaki nostrzyk oferuje nabywcy.

Ustala się następujące normy jakościowe dla nostrzyka białego:

Czystość

nostrzyk biały niedoczyszczony (półsurowy)	— 93%
--	-------

nostrzyk biały czyszczony „absolutnie bez kianianki“ — 96%

Sila kielkowania — 75% wliczając 1/3 nasion twardych.

Zanieczyszczenie w sztukach na 1 kg.

	obc. upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
nostrzyk biały niedoczyszczony (półsurowy)	7%		
nostrzyk biały czyszczony „absolutnie bez kianianki“			
a) jednoroczny	2.700	1.100	550
b) dwuletni	2.450	950	475

Wilgotność — 12%

KOMONICE

Do obrotu giełdowego dopuszcza się komonice następujących gatunków:

- komonice rożkową,
 - komonice błotną,
- zarówno niedoczyszczone (półsurową) jak i czyszczone.

I. Komonica rożkowa

Dla komonicy rożkowej ustala się następujące normy jakościowe:

Czystość

komonica rożkowa niedoczyszczona (półsurowa).	— 90%
komonica rożkowa czyszczona „absolutnie bez kianianki“.	— 96%

Sila kielkowania — 80% wliczając 1/3 nasion twardych.

Zanieczyszczenie w sztukach na 1 kg.

	obc. upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
komonica rożkowa niedoczyszczona (półsurowa)	10%		
komonica rożkowa czyszczona „absolutnie bez kianianki“	4.350	1.750	875

Wilgotność — 12%

II. Komonica błotna

Dla komonicy błotnej ustala się następujące normy jakościowe:

Czystość

komonica błotna niedoczyszczona (półsurowa)	— 90%
---	-------

komonica błotna czyszczona „absolutnie bez kianianki” — 95%
Sila kielkowania — 85% wliczając 1/3 nasion twardych.

Zanieczyszczenia w sztukach na 1 kg.

	obc. upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
komonica błotna niedoczyszczona (półsurowa)	10%	zanieczyszczeń	
komonica błotna czyszczona „absolutnie bez kianianki”	8.325	3.400	1.700

Wilgotność — 12%

E s p a r c e t a s i e w n a

Do obrotu giełdowego dopuszcza się esparcetę siewną nieotartą:

- niedoczyszczoną (półsurową)
 - czyszczoną
- dla której ustala się następujące normy jakościowe:

Czystość

esparceta siewna niedoczyszczona (półsurowa)	— 94%
esparceta siewna czyszczona	— 97%

Sila kielkowania — 75%

Zanieczyszczenie w sztukach na 1 kg.

	obc. upr.	chw. szk.	chw. mn. szk.
esparceta siewna niedoczyszczona (półsurowa)	6%	zanieczyszczeń	
esparceta siewna czyszczona	375	150	75

U w a g a : dopuszczalna jest obecność w esparcecie krwiciągu mniej szego i lepniczy, jako chwastów bardzo szkodliwych w łącznej ilości 10 sztuk na 1 kg.

Wilgotność — 12%

S e r a d e l a

Do obrotu giełdowego dopuszcza się saradęłę czyszczoną i wyjątkowo w okresie gospodarczym 1948/49 seradęłę niedoczyszczoną (półsurową).

Przy transakcjach „bez próby” rozumie się seradęłę zdrową, dojrzałą, suchą, o szaro-zielonym kolorze, bez zapachu, pochodzącą z ostatniego zbioru.

Dostawy po 1 listopada uważa się za pochodzące z ostatniego zbioru.

Ustala się następujące normy jakościowe dla seradeli:

Seradela niedoczyszczona (półsurowa)

Czystość — 88%

Zanieczyszczenie

mineralnymi	— 1%
organicznymi	— 6%
obcymi uprawnymi	— 2%
chwastami	— 3%

Sila kielkowania — 80%

Wilgotność — 13%

Seradela czyszczona

Czystość — 95%

Zanieczyszczenie w sztukach na 1 kg.

obcymi uprawnymi	— 1.175
chwastami szkodliwymi	— 475
mniej szkodliwymi chwastami	— 235

Sila kielkowania — 80%

Wilgotność — 13%

Wysokość mniej wartości dla motylkowych pastewnych o jakości niższej od podanych norm ustala właściwa Komisja Rzeczoznawców Giełdy Zbożo-Towarowej.

N o r m y j a k o ś c i o w e

dla nasion buraków jadalnych i pastewnych na okres gospodarczy 1948/49.
 zatwierdzone pismem Min. Przemysłu i Handlu z dnia 24. I. 1949 r. za l. dz. AR/I-64.

Do obrotu giełdowego dopuszcza się nasiona buraków jadalnych i pastewnych kwalifikowanych (z gwarancją odmianową) oraz wyjątkowo w okresie gospodarczym 1948/49 bez gwarancji odmianowej.

Nasiona buraków winny być starannie doczyszczane, suche, o normalnym wyglądzie, niestęchłe,

niezapleśniałe i pochodzić z ostatniego zbioru.

Obrót nasionami winien odbywać się w workach jutowych, lnianych lub papierowych, bezwzględnie nieuszkodzonych, o wadze worka do 1 kg.

Waga brutto worka winna wynosić 25 kg.

Cena rozumie się brutto za netto.

Worek winien być zaszyty i zaplombowany oraz zaopatrzony w etykietę wewnętrzną i zewnętrzną.

Niezależnie od etykiet worek winien posiadać nalepkę o kolorze ustalonym dla danego typu.

Nalepka i etykieta winny zawierać:

przy nasionach kwalifikowanych (z gwarancją odmianową)

- a) nazwę Stacji Oceny Nasion, lub Laboratorium Analitycznego,
- b) firmę hodowcy,
- c) nazwę nasion,
- d) odmianę,
- e) rok zbioru.

przy nasionach bez gwarancji odmianowej

- a) firmę sprzedającego,
- b) nazwę nasion,
- c) odmianę,
- d) rok zbioru.

Dla nasion typu półcukrowego obowiązuje kolor nalepki i etykiet — biały,

dla nasion typu Eckendorfa żółtego — żółty,

dla nasion typu Eckendorfa czerwonego — żółty z czerwonym poprzecznym pasem,

dla nasion typu Mamut — czerwony.

Przy sporach co do jakości nasion miarodajne jest orzeczenie Stacji Oceny Nasion lub Laboratorium Analitycznego Giełdy Zbożowo-Towarowej.

Przy sporach odnośnie mniejwarteści nasion miarodajne jest orzeczenie Komisji Rzeczoznawców właściwej terenowo Giełdy Zbożowo-Towarowej opartej na wyniku badania Stacji Oceny Nasion lub Laboratorium Analitycznego.

I. Nasiona buraka pastewnego *Czystość*

Dla nasion buraka pastewnego kwalifikowanego ilość zanieczyszczeń wraz z nasionami drobnymi przechodzącymi przez 2 mm sito podłużne nie powinna przekraczać — 2%.

Dla nasion buraka pastewnego niekwalifikowanego ilość zanieczyszczeń wraz z nasionami drobnymi przechodzącymi przez 2 mm sito podłużne nie powinna przekraczać — 4%.

Wilgotność — 15%.

Sila kiełkowania.

Po czternastu dniach kiełkowania nie powinno być mniej kiełkujących kłębów niż:

dla nasion o kłébkach dużych (45 kłébków w 1 gr. — 80%,

dla nasion o kłébkach średnich (do 55 kłébków w 1 gr.) — 75% przy czym ilość kiełków ze 100 kłébków dużych nie może być niższa od 140, zaś przy kłébkach średnich nie niższe 130.

O ile nasiona nie będą odpowiadały powyższym normom, kupującemu przysługuje prawo żądania doczyszczczenia względnie dosuszenia lub przyjęcia towaru z następującą bonifikatą:

Przy zanieczyszczeniu wraz z nasionami drobnymi do 4% — sprzedawca bonifikuje nadmiar zanieczyszczenia z ogólnej wagi nasion, przy zanieczyszczeniu powyżej 8% — nabywca ma prawo postawić nasiona do dyspozycji.

O ile nasiona wykazują wilgotność w granicach od 15 — 17% włącznie — sprzedawca bonifikuje kupującemu 1% ceny kupna za każdy procent powyżej ustalonej normy.

Przy wilgotności wyższej ponad 17% nabywca ma prawo postawić nasiona do dyspozycji.

II. Nasiona buraka jadalnego *Czystość.*

Ilość zanieczyszczeń wraz z nasionami drobnymi przechodzącymi przez 1,75 mm sito podłużne, nie powinna przekraczać 2%.

Wilgotność — 15%.

Sila kiełkowania.

Po 14-tu dniach kiełkowania nie powinno być mniej kiełkujących kłębów niż:

dla nasion o kłébkach dużych (do 60 kłébków w 1 gr) — 80%,

dla nasion o kłébkach średnich (do 70 kłébków w 1 gr.) — 75%, przy czym ilość kiełków na 100 kłébków dużych nie może być niższa od 110, zaś przy kłébkach średnich nie może być niższa od 120.

Przy zanieczyszczeniu powyżej 8% — nabywca ma prawo postawić nasiona do dyspozycji.

O ile nasiona wykazują wilgotność w granicach od 15 — 17% sprzedawca bonifikuje 1% ceny kupna za każdy procent powyżej ustalonej normy.

Przy wilgotności wyższej ponad 17% — nabywca ma prawo postawić nasiona do dyspozycji.

K o m u n i k a t y

PO JAKICH CENACH BĘDZIE ROLNIK W OBECNYM ROKU UZYSKIWAŁ MATERIAŁY BUDOWLANE W SWOICH GMINNYCH SPÓŁDZIELNIACH „SAMOPOMOC CHŁOPSKA“?

Cement portlandzki i hutniczy	— zł. 3.740.—	za tonę
Wapno hydrauliczne	— „ 3.360.—	„ „
Płyty „Suprema“ — gr. 2,5 cm	— „ 288.—	„ szt.
„ „ „ 3,5 cm	— „ 340.—	„ „
„ „ „ 5 cm	— „ 419.—	„ „
„ „ „ 7,5 cm	— „ 554.—	„ „
Płyty eternit. z cem. „Górka“	— „ 359.—	„ „
Wapno pal. w bryłkach zwykłe	— „ 2.650.—	„ tonę
„ „ „ „ extra	— „ 2.840.—	„ „
Wapno hydratyzowane	— „ 3.360.—	„ „
Papa smołowcowa Nr 100	— „ 460.—	„ rolkę
„ „ „ „ Nr 150	— „ 400.—	„ „

Papa smołowcowa została zasadniczo zreglamentowana. Na cele zaopatrzenia woli norynkowego zostało przeznaczone w I-szym kwartale 1949 r. ogółem 80 tysięcy rolek (bez Akcji Odbudowy Wsi, na którą wyznaczy przydział MMinisterstwo Odbudowy).

Cegła palona — zł. 7.700.— za 1000 szt.
„ wapienno-piask. — „ 6.580.— „ „ „
„ dziurawka podłuż. — „ 7.400.— „ „ „
„ dziurawka poprz. — „ 7.680.— „ „ „
„ dziurawka potrójna — „ 10.600.— „ „ „
Pustaki różnych typów
i wielkości od zł. 7.400 — 29.400.— „ „ „
Dachówka karpiówka — zł. 10.800.— „ „ „
„ felcówka — „ 18.725.— „ „ „
Gąsiorzy kalenicowe — „ 38.950.— „ „ „
Kafle kwadratowe białe od zł. 64.50 — 387.— za 1 szt.
„ „ „ „ kolor. „ „ 54,20 — 325.— „ 1 „
Szkló ciągnięte, przezroczyste, grubość 2 mm
pasy wąskie — zł 345.— za 1 m₂
„ szerokie — „ 379.— „ „ „
obrazowe — „ 345.— „ „ „
inspektowe — „ 220.— „ „ „
„ 3 mm — „ 230.— „ „ „
surowe, lane 3 mm — „ 275.— „ „ „
ornamentowe — „ 3.8.— „ „ „
katedralne — „ 414.— „ „ „
zbrojeniowe — „ 645.— „ „ „

Szkló zbrojeniowe jest zasadniczo artykułem zreglamentowanym. Na cele zaopatrzenia wsi została zwolniona partia w ilości ca 10 wagonów.
Jest to szkló normalnego gatunku handlowego, grubości od 6—8 mm i jest zbrojone wewnątrz siatką drucianą. Pojemność wagonu wynosi od 400—500 m³ zbrojonego szklá.
Wszystkie powyżej wymienione artykuły może nabyć każdy rolnik po cenach uwidoczonych powyżej, loc magazyn Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“. Jeżeli jednak spółdzielnia nie posiada w danej chwili wymienionych materiałów na składzie, winien je rolnik w swej spółdzielni dla siebie zabezpieczyć, t. j. za mówić.

Z uwagi na fakt, iż wszystkie wspomniane powyżej towary muszą być wysyłane kolejną, należy zamawiać

je jak najrychlej z tym wyliczeniem, by one doszły do wysyłki w I-szym kwartale r. b. W dalszych bowiem kwartałach t. j. w okresie pełnego sezonu, wysyłka może natrafić na znaczne trudności transportowe z powodu konieczności przyciągnięcia taboru kolejowego do przeprowadzenia transportów, związanych z akcjami sezonowymi.

ZAOPATRZENIE WSI W ROKU 1949 W SKÓRĘ ORAZ MATERIAŁY SKÓRZANE

Akcja zaopatrzenia wsi w obuwie i skóry, zapoczątkowana przez Centralę Rolniczą Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ w r. 1948, będzie kontynuowana w roku 1949, przy czym akcja ta zgodnie z zatwierdzonym planem, będzie prowadzona w znacznie szerszym zakresie.

Prócz obuwia i skór, obejmować ona będzie galanterię skórzaną, uprząż oraz wyroby kaletnicze.

Ilości obuwia, skór oraz wyrobów skórzanых, przewidziane w planie na r. 1949, a przeznaczone do rozprowadzenia na rynku wiejskim, przedstawiają się następująco:

obuwie skórzane	— 1.300.000 par
„ tekstylne	— 412.000 „
galanteria skórzana	— 48.000 szt.
wyroby kaletnicze	— 94.000 „
uprząż	— ca 50.000 kompl.
skóra (twarda i miękka)	— 1.132.000 kg.

Podane powyżej ilości globalne będą dostarczone częściowo przez Centralę Handlową Przemysłu Skórzanego (obuwie z importu, skóry oraz obuwie z produkcji państwowej) oraz częściowo z Centrali Spółdzielni Wytwórczych (obuwie i wyroby produkcji spółdzielczej).

GDZIE ROLNIK MOŻE SIĘ ZAOPATRYC W NASIONA DZIKICH DRZEW OWOCOWYCH?

Rolnicy, sadownicy i szkółkarze mogą dla swych celów gospodarczych nabywać nasiona dzikich drzew owocowych w niżej podanych Okręgowych Oddziałach Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska“ w:

Warszawie	— ul. Stawki 4
Krakowie	— ul. Warszawska 4
Rzeszowie	— ul. Kolejowa 10

Nasiona, które są już do nabycia i na które należy wysyłać zamówienia, są następujące :

Jabłonie dzikie	— zł. 3.000.— za kg.
Grusze dzikie	— zł. 3.000.— za kg.
Śliwy — alycza	— zł. 300.— za kg.
Czereśnie dzikie	— zł. 300.— za kg.

Zbiór omawianych nasion, pochodzących z dzikich drzew owocowych, był dokonywany pod nadzorem powiatowych instruktorów Związku Samopomocy Chłopskiej.

Ze względu na okoliczność, że nasiona te nie były stratyfikowane, należy śpiesznie przystępować do akcji zakupu i odbioru omawianych nasion.

CEDULY GIELD

T o w a r	Warszawa 24.I.49	Poznań 24.I.49	Gdańsk 24.I.49	Lublin 24.I.49
Pszenica	3.550	3.500	3.550	3.450
Żyto	2.225	2.175	2.240	2.225
Jęczmień	2.125	2.075	2.090	2.075
Owies	2.075	2.075	2.090	2.075
franco wagon stacja załadowania				
Gryka	3.900	3.900	3.900	3.800
Kukurydza	—	—	—	—
Proso	3.600	3.600	3.600	3.600
Tatarka	—	—	—	—
Mąka żytnia 97%	2.900	2.900	3.000	3.000
Mąka żytnia 82%	3.150	3.200	3.350	3.300
Mąka żytnia 80%	—	—	—	3.400
Mąka żytnia 65%	3.840	3.840	3.990	3.940
Mąka pszenna 97%	4.600	4.650	4.700	4.650
Mąka pszenna 80%	—	5.400	—	5.400
Mąka pszenna 72%	5.700	5.600	5.800	5.600
Mąka pszenna 67%	—	6.000	6.100	6.050
Mąka pszenna 50%	6.650	6.650	6.800	6.700
Mąka pszenna poślednia	3.150	3.200	3.450	3.300
Kasza jęczmienna 63%	4.100	4.100	4.100	4.100
Kasza perłowa 46%	5.300	5.300	5.300	5.300
Kasza gryczana palona	9.300	9.300	9.300	9.300
Kasza gryczana surowa	—	—	—	—
Kasza jaglana	6.300	6.300	6.300	6.300
Kasza tatarczana	—	—	—	—
Peczak	4.100	4.100	4.100	4.100
Platki owsiane	6.100	6.100	6.100	6.100
Kaszka manna	7.900	7.900	7.900	7.900
Mąka jęczmienna pośl.	1.500	1.700	—	1.650
Otreby pszenne	1.350	1.350	1.350	1.350
Otreby żytnie	950	950	950	950
Otreby jęczmienne	850	850	850	850
Otreby kukurydziane	850	—	850	850
Otreby owsiane	—	550	550	—
franco wagon stacja odbiorcza				
Ziemniaki jad. dla prod.	500	500	500	—
Ziemniaki jad. dla apar. handl.	570	570	570	—
Ziemniaki przem.-past dla prod.	450	450	450	450
Ziemniaki przem. past. dla apar. handl.	520	520	520	520
Mąka ziemniaczana	—	7800—8300	—	—
Groch Victoria	—	5900—6200	6000—6350	—
Groch zielony	—	4.800—5.300	5000—5600	—
Groch polny	—	4.100—4.500	4500—5000	4200—4400
Fasola biała	—	5400—5600	—	5.000—5.200
Fasola kolorowa	4700—5100	4.000—4.300	—	—
Jasiek	—	—	—	—
Wyka zimowa	—	—	—	—
Rzepak ozimy	6.500—6.600	6.600	6600	—
Rzepak jary	5.800—5.900	5.900	5.900	5900
Rzepak jary	—	—	—	—
Siemię lniane	11.000—12.000	12.000	12.000	11.500—12.000
Siemię konopne	6.590	6.590	6.590	6400—6.590
Gorczyca	4.320	—	4.320	—
Mak niebieski	—	14000—14500	—	14000—15000
Lnianka	4540	—	4540	—
Makuchy rzepakowe	1.400—1.500	1.500—1.600	—	1.600—1.700
Makuchy lniane	3.300—3.400	3700—3800	—	3.300—3.500
Siano	725—775	650—750	675—720	780—830
Słoma	650—700	500—550	550—625	650—700
Kiełki słodowe	—	—	—	—
Cebula	—	900—1200	1000—1300	1100—1200
Marchew	650—700	650—750	700—1000	500—600
Buraki	1900—2100	—	1500—1700	1300—1500
Kapusta	—	—	—	—
Selery	2500—2600	—	2600—2900	—
Pietruszka	1400—1500	—	1500—1900	2000—2300
Pory	2800—3000	—	2500—2800	—
Qgórki kiszone	7.000—7.500	—	7600—8800	—
Czosnek	—	—	—	—
Kapusta kiszona	3.150—3.250	—	3.000—3.300	3000—3200
Olej rzepakowy	23000—25000	25000—27000	—	27000—28500
Olej lniany	48000—49000	50.000—55.000	—	—
Pokost	—	—	65000—70000	65000—69000

ZBOŻOWO-TOWAROWYCH

Bydgoszcz 21.I.49	Wrocław 24.I.49	Katowice 24.I.49	Kraków 24.I.49	Łódź 24.I.49	Szczecin 24.I.49
3.500 2.175 2.075 2.075	3.450 2.175 2.075 2.075	3.550 2.240 2.140 2.090	3.550 2.300 2.200 2.100	3.550 2.225 2.125 2.075	3.550 2.240 2.090 2.090
3.900 — 3.600	3.900 2.300—2.500 3.600	3900 — 3600	3.800 — 3.600	3.800 — 3.600	3.900 — 3.500
2.900 3.200 — 3.840 4.650 5.400 5.600 6.000 6.650 3.300 4.100 5.300 — — — — 4.100 — — — 1.350 950 850 850	2.950 3.250 — 3.890 4.650 — 5.700 6.050 6.700 3.250 4.100 5.300 9.300 — 6.300 — — 6.100 7900 — 1.350 950 850 850	2.950 3.250 — 3.890 4.560 — 5.600 6.050 6.700 3.350 4.100 5.300 9.300 — 6.300 — — 6.100 7900 — 1.350 950 900 —	2.950 3.350 — 3.940 4.700 5.450 5.700 6.100 6.800 3.450 4.100 5.300 9.300 — 6.500 — 4.100 6.100 7.900 — 1.350 950 850 850	2.900 3.150 — 3.840 4.600 5.450 5.700 6.000 6.650 3.150 4.100 5.300 9.300 — 6.300 — 4.100 6.100 7.900 — 1.350 950 850 850 550	3.000 3.350 — 3.990 4.700 — 5.700 6.100 6.800 3.450 4.100 5.300 9.300 — — — 4.100 6.100 7.900 — 1.350 950 850 850 700
500 600 450 550	— — — —	530 600 480 550	530 600 480 550	— — — —	500 570 450 520
5700—6000 4900—5200 4200—4500 5200—5400 4000—4300	— — 4800—5100 — —	7600—8100 5800—6600 — 4.600—4.800 5.200—5.800 3800—4400	— 6600—6800 — — 5000—5500 4100—4400 10000—11000	— 6500—6700 — — — — —	— — 4500—4800 4000—4500 4700—5000 4100—4300
6400—6600 5.700—5.900 — 11000—12000 — 4.320 — 4.540	6000—6600 5500—5900 5000—5300 — 12.000 6590 4320 — 4540	6.600 5.900 — 12000 6590 4320 14.500—15.500 4540	6300—6600 5700—5900 — 12000 6590 4320 14000—15000 4540	6400—6800 5.700—5.900 — 11000—12000 — — — —	6000—6300 5.400—5.900 — 12000 6590 4320 13000—14000 4540
1400—1500 3600—3800 650—700 500—550	1300—1500 3600—3800 750—800 500—600	1400—1500 — 700—850 600—680 1000—1200	1450—1500 3700—3800 850—900 650—675	1450—1550 3650—3850 700—750 500—600	1400—1500 — 640—690 500—560
1000—1200 650—750 950—1050 — 2500—2800 2300—2600 2300—2600 6700—7400 — 3000—3300	1200—1300 950—1100 1300—1600 — 2500—3000 1500—1800 2.500—3.000 6500—7500 40.000—45.000 3000—3300	— — — — 2400—2600 — 2400—2600 — — 2.800—3.100	900—1200 900—1200 1600—1800 — 4000—5000 2500—2700 — 8500—9500 — 3200—3400	750—900 600—700 1000—1300 — 2500—2900 2300—2500 2300—2800 — — —	1200—1500 800—900 1400—1600 — — — — 7600—7800 — 3200—3400
— — —	26000—29000 55000—60000 57000—68000	— — —	— 50000—60000 72000—75000	29000—30000 48000—50000 60000—67000	— — —

KRONIKA GIEŁDOWA

GIEŁDA WARSZAWSKA

W dniu 21. b. m. na Giełdzie Urzędującej w Warszawie odbyła się akademія dla uczczenia pamięci genialnego wodza proletariatu międzynarodowego, twórcy pierwszego państwa socjalistycznego Włodzimierza Iljicza Lenina.

Referat p. t. „Lenin — Bojownik Wolności i Przyjaciół Polski” wygłosił Ob. Dyr. Wągrowski, na część artystyczną złożyły się deklamacje i odczytanie urywka z powieści M. Ostrowskiego „Jak hartowała się stal” p. t. „Lenin umarł”.

ZMIANA ADRESU GIEŁDY

Zawiadamiamy, że lokal Giełdy Zbożowo-Towarowej w Szczecinie mieści się obecnie przy ul. Zygmunta Felczaka 17, I p.

GIEŁDA POZNAŃSKA PRACUJE JUŻ W NOWO ODBUDOWANYM GMACHU

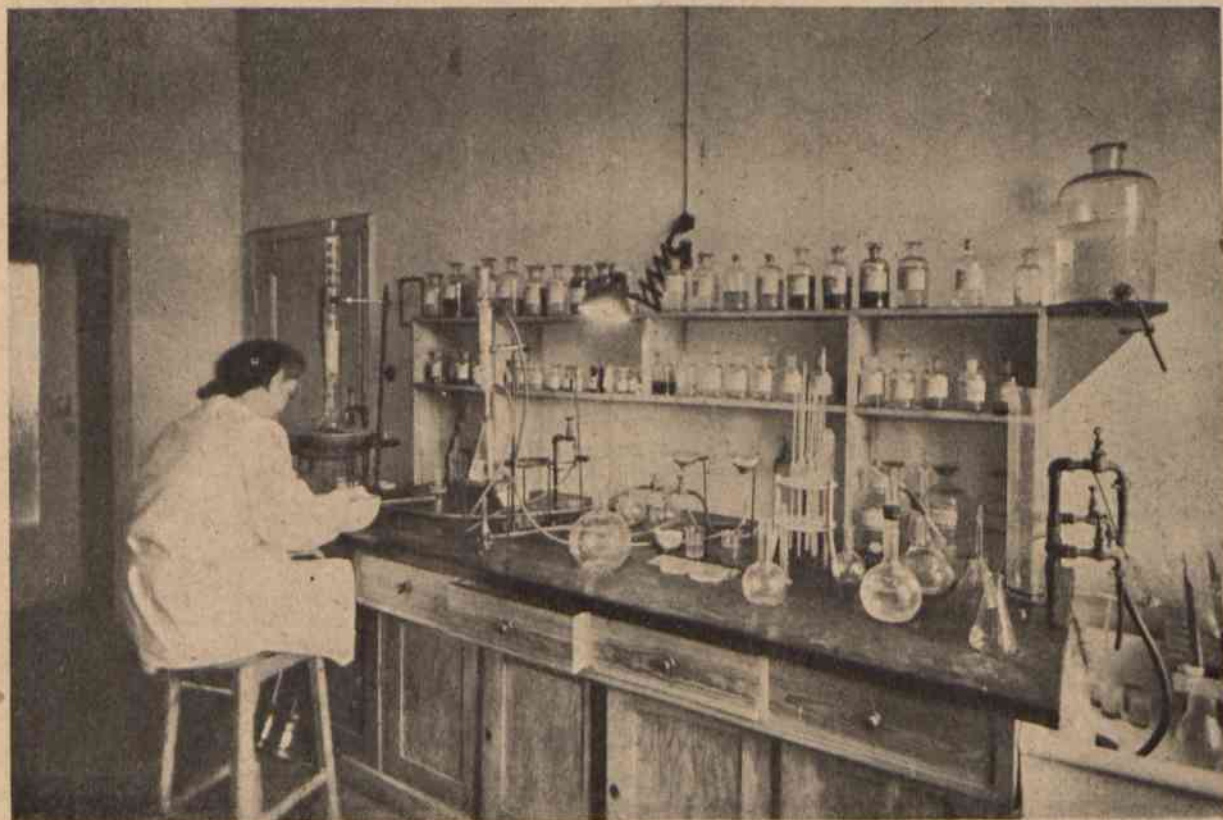
W związku z dwuletnią rocznicą reaktywowania Poznańskiej Giełdy Zbożowo-Towarowej, odbyło się w dniu 15 stycznia br. uroczyste prze-

kazanie odremontowanego gmachu do użytku Giełdy.

Budynek ten został doszczętnie wypalony podczas wycofywania się Niemców i dzięki staraniom Prezydium oraz giełdowej Komisji Budowlanej — w ciągu 17 miesięcy został odbudowany i urządzony — kosztem 19,5 milionów złotych. Warto nadmienić, że Giełda Poznańska, korzystając w małej tylko mierze z kredytów, przeprowadziła odbudowę sposobem gospodarczym. Gmach jest urządzony równocześnie i estetycznie i stanowi poważną pozycję w ogólnej odbudowie Poznania.

Uroczystość przekazania gmachu do użytku, na której byli obecni: Wojewoda Brzeziński, Rektor Akademii Handlowej — prof. dr Barciński, wiceprezes Giełdy Urzędującej — dyr. Mackiewicz oraz przedstawiciele władz, stronnictw politycznych, wojska, instytucji gospodarczych, licznie zebrani goście i współpracownicy Giełdy, odbyła się w bardzo nowoczesnej pod względem architektonicznym — Sali Zebrań.

W pierwszym punkcie programu Prezes Giełdy Poznańskiej — ob. Kędzierski wygłosił obszer-

Laboratorium Giełdy

ny referat, pt.: „Giełda Zbożowo - Towarowa w Poznaniu, na tle historycznej ewolucji wymiany giełdowej”. Prelegent przedstawił szczegółowo historię powstania i rozwoju giełd światowych, ich znaczenia oraz wpływów na politykę gospodarczą, następnie — przyczyny powstania Poznańskiej Giełdy, będącej pierwszą giełdą na terenie Polski. W końcu prelegent zanalizował i poddał ocenie działalność i charakter przedwojennej Giełdy Zbożowo-Towarowej.

Druga część referatu była poświęcona wykazaniu zasadniczych cech, różniących giełdę społeczną, od giełd kapitalistycznych. Po gruntownym rozpracowaniu tego problemu, prelegent zsumował dwuletnie osiągnięcia Giełdy Poznańskiej i zapoznał obecnych z kierunkiem i wynikami prac poszczególnych Komisji Giełdowych oraz świeżo zorganizowanego i wyposażonego nowocześnie Laboratorium Analitycznego.

Stwierdzając ukończenie pierwszego etapu pracy Giełdy Poznańskiej, Prezes Kędzierski zapelował do wszystkich członków i pracowników Giełdy, by nie ustawali w pracy nad dziełem uspołecznienia giełdy i podwoili wysiłek dla osiągnięcia celu gospodarki socjalistycznej.

Kończąc referat, ob. Prezes Kędzierski powiedział: „Oddajemy gmach kompletnie urządzony i dostosowany do wymogów giełdy, z laboratorium analitycznym, podręczną biblioteką fachową dla członków i świetlicą dla pracowników biura.

Dysponujemy — odpowiednio do potrzeb wyposażonym — gmachem, który bez względu na to, czy będzie w użytkowaniu instytucji pod tym, czy innym mianem, stanowi sumę wartości materialnych i społecznych, które mogą służyć interesom społeczeństwa.

Powierzając w bezpośrednią opiekę budynek Biura Giełdy, wyrażam życzenie, aby podejmowane wysiłki i prace całego personelu dały jak najlepsze wyniki i żeby mogły być ocenione przez

Radę Giełdy, wszystkich członków i społeczeństwo, jako pozytywne, maksymalne osiągnięcia.

Najtrudniejszy okres — organizowania i budowania warsztatu pracy — jest za nami. Tym więcej nie wolno nam zaniechać dalszych wysiłków.

Musimy nadal konsekwentnie dążyć do realizacji zadań zakrojonych przez plan gospodarczy. Musimy ułatwiać i usprawniać obrót towarowy; podnieść jakość towarów, będących przedmiotem obrotu giełdowego; musimy uświadamiać swych członków odnośnie obowiązujących warunków handlowych, normujących obrót płodami rolniczymi i ich przetworami, za pomocą nawiązania kontaktów bezpośrednich z terenem. Musimy podnieść poziom etyki w wykonywanych zobowiązaniach handlowych wobec Państwa oraz dostosować prace giełdy w jak najdalej idących szczegółach do ram gospodarki planowej Państwa.

Zamierzenia te i poczynania muszą być podjęte przez wszystkich członków, zrzeszonych w naszej instytucji i stanowią program pracy na najbliższą przyszłość.

Musimy dalej prowadzić akcję w kierunku rozwoju i zwiększenia wysiłków dążąc ramię w ramię z ludem pracującym w Polskiej Demokratycznej do pełnej socjalizacji Kraju”.

Z kolei wiceprezes Giełdy Poznańskiej — ob. Chudziński zreferował historię nowo odbudowanego gmachu i przedstawił w cyfrach kosztorys i prace, dokonane w ramach remontu.

Po złożeniu przez szereg gości życzeń pomyślnego rozwoju dla Giełdy Zbożowo-Towarowej w Poznaniu, nastąpiła część artystyczna uroczystości, wykonana przez artystów teatrów poznańskich. Na zakończenie, goście zwiedzili gmach, wyrażając pełne uznanie dla władz Giełdy, kierownictwa budowy i brygad robotniczych, za oddanie do użytku społeczeństwa tak ważnej w życiu gospodarczym placówki.

S. P.

A D A M

PRZYBYLIŃSKI

członek zarządu C. S. S. „Społem”, radca giełdowy Giełdy Zbożowo-Towarowej w Warszawie, zmarł nagle na posterunku pracy w dniu 26.I.1949 r.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

**ZARZĄD GIEŁDY
ZBOŻOWO-TOWAROWEJ**

LISTA ZAPRZYSIĘŻONYCH PRÓBOBIORCÓW GIELDY ZBOŻOWO-TOWAROWEJ W POZNANIU

Pow. Babimojski Z. O.

- 1) Mieloch Władysław P. Z. G. S. Wołsztyń, ul. Armii Czerwonej 1

Pow. Chodzieski

- 2) Borucki Franciszek Gm. Spółdz. Sam. Chł. Ujście, Plac Wiosny Ludów
3) Rajewicz Jan P. C. H. Chodzież, Jagiellońska 7
4) Tarnowski Stefan Del. P. Z. Z. — P. Z. G. S., Chodzież, Rynek 19

Pow. Czarnkowski

- 5) Chwarścianek Stanisław Del. P. Z. Z. — P. Z. G. S. Czarnków, ul. Gen. Sikorskiego 34

Pow. Gnieźnieński

- 6) Chełmikowski Edward P. Z. G. S. Gniezno, ul. Mieczysława 34
7) Grodek Eugeniusz Del. P. Z. Z. — B. G. S. Mikołaja 1
8) Szymański Marian P. C. H. B. O. A. R. Gniezno, ul. Marsz. Stalina 13

Pow. Gorzowski Z. O.

- 9) Erdman Bernard P. Z. G. S. Gorzów, ul. Pocztowa 50/51
10) Wojtych Witold P. C. H. B. O. A. R. Gorzów, ul. Armii Polskiej 14

Pow. Gostyński

- 11) Janowski Bronisław Ziemiopłody Gostyń, ul. Szeroka 11
12) Karolczak Albin Del. P. Z. Z. Gostyń, P. Z. G. S., ul. Nowa 8

Pow. Jarociński

- 13) Bierła Kazimierz Dom Rolniczo - Handlowy Jarocin, ul. Poznańska 21
14) Dudziak Jan P. Z. G. S. Jarocin, ul. Walki Młodych 46
15) Lantecki Narcyz P. C. H. B. O. A. R. Jarocin, św. Ducha 13
16) Lonc Sylwester Produkty Rolne Pleszew, Nowy Rynek 14
17) Wloch Szczepan Del. P. Z. Z. Jarocin, P. Z. G. S., ul. Poznańska 2

Pow. Kaliski

- 18) Baier Władysław „Złoty Kłos” Kalisz, ul. 23 Stycznia 17/14
19) Krzywdra Stanisław Del. P. Z. G. S. Kalisz, ul. Żymierskiego 35
20) Pilarski Józef P. Z. G. S. Kalisz ul. Stalina 11

Pow. Kępniński

- 21) Koterba Jan Ziemiopłody i Nasłona Kępno, ul. Kilińskiego 9
22) Wegner Jan Del. P. Z. Z. Kępno, P. Z. G. S., ul. Daszyńskiego 19

Pow. Kolski

- 23) Głowczyński Henryk P. C. H. B. O. A. R. Koło, ul. Toruńska 24
24) Grzelak Józef Del. P. Z. Z. Koło P. Z. G. S., ul. Sienkiewicza 28
25) Jarmański Kazimierz Gm. Spółdz. Sam. Chł. Koło, ul. Toruńska 13

Pow. Koninowski

- 26) Michalski Stefan P. C. H. B. O. A. R. Konin, ul. Armii Czerwonej 2
27) Tomaszewski Tadeusz Del. P. Z. Z. Konin, Starostwo Powiatowe, Rynek

Pow. Kościański

- 28) Kaźmierczak Marian Del. P. Z. Z. Kościan, P. Z. G. S., ul. Wrocławska 17

REDAGUJE KOMITET REDAKCYJNY

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 16/18, telefon 8-78-15

Konto P.K.O I-4846

WARUNKI PRENUMERATY: roczna 1.200 złotych, półroczna 600 złotych, kwartalna 300 złotych.
Cena pojedynczego numeru 50 zł.

CENA OGŁOSZEŃ: cała strona 40.000 złotych, pół strony 20.000 złotych, ćwierć strony 10.000 złotych

LISTA ZAPRZYSIĘZONYCH PRÓBOBIORCÓW GIELDY ZBOŻOWO-TOWAROWEJ W POZNANIU

29) Larek Symforian	Przedsiębiorstwo Rolniczo-Handlowe Smigiel, ul. Ogrodowa 41
30) Piotrowski Witold	P. Z. G. S. Kościan, ul. Młyńska 18
31) Radomski Szczęsny	Dom Rolniczo - Handlowy, Kościan, ul. ka. Su-
rzyńskiego 31
Pow. Krośnieński Z. O.	
32) Andruszewski Leon	Krosno Gm. Spółdz. Sam. Chł., ul. Montuski 13
33) Gurzyński Władysław	Krosno P. C. H., ul. Chrobrego 1
34) Rinkowski Alojzy	Del. P. Z. Z. Krosno, P. Z. G. S., ul. Bohaterów
Wojsk Polskich 30
Pow. Krotoszyński	
35) Ciesielski Józef	P. Z. G. S. Krotoszyn, Rynek 27
36) Chromiński Józef	Del. P. Z. Z. Krotoszyn, P. Z. G. S., ul. Wolności 1
37) Słupczyński Czesław	P. C. H. Koźmin, ul. 1 Maja 3
Pow. Leszczyński	
38) Barczyński Władysław	P. C. H. Leszno, ul. Daszyńskiego 30
39) Kochański Stanisław	P. Z. G. S. Leszno, ul. Słowiańska 29
Pow. Międzychodzki	
40) Gawrych Władysław	P. C. H. Międzychód, Al. Armii Czerwonej 3
41) Osieński Marian	Del. P. Z. Z. Międzychód, P. Z. G. S., ul. Dwor-
cowa 28
42) Stańko Franciszek	P. Z. G. S. Międzychód, ul. Dworcowa 28
Pow. Międzyrzecki Z. O.	
43) Wernier Narcyz	P. Z. G. S. Międzyrzecz, Al. Armii Czerwonej 28
44) Wójcicki Tadeusz	Del. P. Z. Z. Międzyrzecz, P. Z. G. S., ul.
9 Maja 7
Pow. Mogileński	
45) Maciejewski Tadeusz	Firma Ziemiopłody Marian Schulz, Mogilno, ul.
Jagielly 1
46) Nadolski Józef	Del. P. Z. Z. Strzelno, ul. św. Ducha 30
47) Szymański Bogusław	P. C. H. Mogilno
48) Rakoczy Stanisław	Gm. Spółdz. Sam. Chłopska Strzelno, ul. św.
Ducha 96
Pow. Nowotomyski	
49) Forecki Jan	Ziemiopłody Lwówek Pozn., Rynek 9
50) Łuszczak Leon	P. Z. G. S. Nowy Tomyśl, ul. Mickiewicza 5
51) Markewitz Władysław	Handel Ziemiopłodami Buk, Rynek 17
Pow. Obornicki	
52) Dybek Eugeniusz	Del. P. Z. Z. Oborniki, P. Z. G. S., ul. Gen.
Świerczewskiego 49
53) Kowalski Nikodem	P.Z.G.S. Oborniki, ul. Gen. Świerczewskiego 49
Pow. Ostrowski	
54) Dąbkiewicz Władysław	P. C. H. Ostrow, ul. Wolności 27
55) Dolata Wojciech	P. Z. G. S. Ostrow, ul. Wrocławska 25
56) Krystek Franciszek	Del. P. Z. Z. Ostrow, P. Z. G. S., ul. Gimna-
zjalna 5
Pow. Piłski Z. O.	
57) Grochal Edward	P. C. H. Piła, ul. 1 Maja 21
58) Klityński Anatol	Del. P. Z. Z. Piła, P. C. H., 1 Maja 21
59) Narkiewicz Konrad	Gm. Spółdz. Sam. Chł., Stalina 43
Pow. Poznański	
60) Kulinski Władysław	Del. P. Z. Z. Poznań, Powiat P. Z. G. S., ul.
Focha 25
61) Malecki Władysław	P. Z. Z. Poznań, Plac Wolności 11
62) Przyborski Czesław	P. Z. Z. Poznań, Plac Wolności 11
63) Rutkowski Antoni	P. Z. Z. Poznań, Plac Wolności 11
Pow. Rawicki	
64) Jackowski Stefan	P. Z. G. S. Rawicz, Plac Stalina 8
65) Kaczmarek Kazimierz	P. C. H. Rawicz, ul. Żwirki 27
66) Kistowski Franciszek	Del. P. Z. Z. Rawicz, P. Z. G. S., ul. Buczka 10

(c. d. w następnym numerze).

